

**ЧАМЬИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ
МАХДУДИ ТАШКИЛОТИ СУГУРТАВИИ
“СИПАҲР”**

**Ҳисоботи молиявӣ
барои соли ҳисботии 2023 ва**

ҳисботи аудитори мустақил

ЧАМЬИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ МАХДУДИ ТАШКИЛОТИ СУГУРТАВИИ “СИПАҲР”

Мундариҷа

Саҳифа

Ҳисоботи оид ба уҳдадории роҳбарият дар тайёр намудан ва тасдиқи
Ҳисоботи молиявӣ барои соли Ҳисоботии 2023

3

Ҳисоботи аудиторӣ мустақил

4-6

Ҳисоботи молиявӣ барои соли Ҳисоботии 2023:

Ҳисобот оид ба ҳолати молиявӣ	7
Ҳисобот оид ба фоида ва зарар	8
Ҳисобот оид ба тағйирёбии сармоя	9
Ҳисобот оид ба гардиши воситаҳои пулӣ	10-11
Шарҳ ба ҳисбот	12-33

ЧДММ ТС “СИПАХР”

ХИСОБОТ ОИД БА УХДАДОРИИ РОҲБАРИЯТ ДАР ТАЙЁР НАМУДАН ВА ТАСДИҚИ ХИСОБОТҲОИ МОЛИЯВӢ БАРОИ СОЛИ ХИСОБОТИ 2023

Роҳбарияти ЧДММ ТС “Сипаҳр” (минбаъд – Ташкилот) барои тайёр намудан ва тасдиқи хисоботҳои молиявии ташкилот уҳдадор мебошад, ки воқеан ҳолати молиявии ташкилот, натиҷаи фаъолият, гардиши воситаҳои пулӣ ва тағйирёбии сармояи худии онро ба санаи 31 декабри 2023 дар мувофиқати бо Стандартҳои Байналмиллалии Ҳисоботи Молиявӣ (СБҲМ) инъикос менамояд.

Барои тайёр намудани ҳисоботи молиявӣ, роҳбарияти Ташкилот уҳдадор аст, ки:

- Сиёсати дурусти ҳисобдориро интихоб намуда дар фаъолияти худ истифода барад;
- Аҳбороти мувофиқ, боэътиҳод, қиёспазир ва фаҳмо оид ба сиёсати ҳисобдорӣ пешниҳод намояд;
- Маълумоти иловагӣ пешниҳод намояд, агар ягон номувофиқатӣ ба тарзи ҳисобдорӣ дар асоси СБҲМ вучуд дошта бошад ва он ба ҳолат ва фаъолияти молиявии Ташкилот таъсир расонад;
- Ба фаъолияти Ташкилот оид ба қобилияти дар оянда амал карданаш баҳогузорӣ намояд.

Роҳбарият инчунин уҳдадор аст, ки:

- Низоми самаранок ва боэътиҳоди назорати дохилии Ташкилотро кор карда баромада дар ташкилот ба роҳ монад;
- Ҳуҷҷатҳои муҳосибиро дуруст нигоҳдорӣ намояд ва маълумотҳои ин ҳуҷҷатҳои амалиёти Ташкилотро бо асъори мувофиқ ҳамавақт пурра нишон диханд ва инчунин дорон маълумоти коғӣ оид ба мувофиқатии амалиётҳои ҳисобдорӣ ба СБҲМ бошанд;
- То андозае, ки барои онҳо муюссар мегардад моликияти Ташкилотро ҳимоя намоянд; ва
- Ҳамагуна қаллобӣ ва амалҳои зидди қонуниро ошкор ва бартараф намоянд.

Ҳисоботи молиявии Ташкилот барои соле, ки 31 декабри 2023 анҷом меёбад, аз ҷониби роҳбарияти он санаи «04» майи соли 2024 тасдиқ гардидааст.

Аз ҷониби роҳбарият:

Халиков Т.П.
Директор

Атоева Ш.Р.
Сармуҳосиб

MOORE

LLC Moore Stephens

Address: 24 A, Ayni str, 307
Dushanbe, Tajikistan

T [44] 601 52 52
[44] 601 53 53

www.moore.tj
info@moore.tj

ҲИСОБОТИ АУДИТОРИ МУСТАҚИЛ

Ба муассисони ҶДММ ТС "Сипаҳр"

Ақида

Мо тафтиши аудитории ҳисботи молиявии замимагардидаи ҶДММ ТС "Сипаҳр" (минбаъд "Ташкилот"), ки аз ҳисбот оиди ҳолати молиявӣ ба 31 декабри соли 2023, ҳисбот оиди фоида ва зарар, ҳисбот оиди тағириот дар сармоя ва ҳисбот оиди ҳаракати воситаҳои пулӣ иборат аст, гузаронидем, ки дар соли нишондодашуда ба анҷом расада ва инчунин тавсифи унсурҳои муҳими сиёсатии баҳисобигирӣ ва эзоҳҳо ба ҳисботи молиявиро дар бар мегирад.

Ба ақидаи мо, ҳисбототҳои молиявии дар ҳисбот овардашуда, ҳолати молиявии Ташкилотро ба 31 декабри соли 2023 пурра ва дуруст инъикос менамоянд, нишондодҳои молиявӣ ва гардиши воситаҳои пулӣ он ба санаи 31 декабри соли 2023 ба талаботҳои Стандартҳои Байналмиллалии Ҳисботи Молиявӣ мувофиқат мекунанд.

Асос барои ифодаи ақида

Мо аудитро мувофиқи Стандартҳои Байналмиллалии Аудит (минбаъд «СБА») гузаронидем. Уҳдадориҳои мо мувофиқи ин стандартҳо дар қисмати "Масъулияти Аудиторон" оварда шудаанд. Мувофиқи Кодекси Этикаи Ҳисбдорони Касбӣ ки аз ҷониби Шӯрои стандартҳои байналмиллалии этикӣ барои ҳисбдорон таҳия шудааст, мо ягон алоқаманди ба Ташкилот надорем ва ҳамчунин аз ҷониби мо қоидаҳои дигари этикӣ мувофиқи стандартҳои дар боло овардашуда риоя гардидаанд. Мо чунин мешуморем, ки далелҳои аудитории аз тарафи мо ба даст овардашуда, ҳамчун асос барои ифодаи ақида коғӣ ва мутобиқ мебошанд.

Банди шарҳдиҳанда

Ба ақидаи худ тавзеҳ надода мо диққати Шуморо ба шарҳи 12 ва 16 ҷалб менамоем.

Ташкилот дар мавриди ташкилкунии захираҳо оид ба зарари суғуртавӣ аз руй талаботи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами 94 аз 28 феврали соли 2015 "Дар бораи тартиб ва меъерҳои тарҳҳои ҳиссачудокуниҳо ба фондҳои захиравии суғурта" амал мекунад. Аммо ба ақидаи мо захираҳои ташкилшуда ба талаботи Қарори мазкур мутобиқат намекунанд, ки пас аз ҳисб намудани аудитор тағириод дар захираҳои суғуртавӣ ворид карда шуд.

Номуайяни чиддӣ нисбати фаъолияти давомдор

Мо диққати шуморо ба Шарҳи 2.2 ва параграфи Фаъолияти давомдор ва ҳисботи маҷмуии молиявие, ки аз он бармеояд ҷалб менамоем, ки он аз руи шартҳои фаъолияти давомдор таҳия гардидааст.

Дар ҳисботи молиявии маҷмӯии Ташкилот зарар ба маблағи 1 100 ҳазор сомонӣ ба санаи 31 декабри 2023 ҷамъ гардидааст. Ин омил номуайяни чиддиро оид ба имконияти Ташкилот барои таъмин намудани фаъолияти давомдораш ба вучӯд меорад.

MOORE

Масъулияти роҳбарият барои омодасозии ҳисоботи молиявӣ

Роҳбарияти Ташкилот барои тайёр намудан ва дуруст пешниҳод намудани ҳисоботи молиявии мазкур дар мувофиқа бо Стандартҳои Байналхалқии Ҳисоботи Молиявӣ масъулиятро ба душ дорад. Масъулияти мазкур иборат аст аз: коркардабароӣ, ҷорӣ соҳтан ва дастгирӣ намудани низоми назорати дохилӣ, бо мақсади таъмини шароити мусоид баҳри дуруст тайёр ва пешниҳод намудани ҳисоботи молиявӣ, ки ҳолӣ аз ҳатогиҳои назарраси дар натиҷаи аз рӯи вичдон кор накардан ва ё ҳатогиҳои тасодуфи руҳдода ба амал омадаанд, интиҳоб ва ҷорӣ намудани сиёсати ҳисобдории муносиб, инчунин истифода бурдани баҳодиҳии муҳосибии асоснок мувофиқ ба мавридиҳои мавҷуда.

Масъулияти аудиторон барои аудити ҳисоботи молиявӣ

Максади мо ба даст овардани боварии кофӣ, ки ҳисоботи молиявӣ таҳрифи ҷиддӣ бо сабабҳои ҳатогӣ ё амалҳои мусолиҳакорона надорад ва дар тартиб додани хулосаи аудиторӣ, ки изҳори ақидаи моро дар бар мегирад. Боварии кофӣ ин дараҷаи баланди боваринокиро ифода мекунад, аммо барои ҳама вақт дарёфт намудани ҳатогиҳои назаррас, ки дар раванди тафтиши аудитории мувофиқи СБА гузаронидашуда, кафолат намедиҳад. Таҳриф метавонад натиҷаи ҳатогӣ ё амалиётҳои мусолиҳакорона бошад ва назаррас ба ҳисоб меравад, агар бо асос таҳмин карда шавад, ки дар алоҳидагӣ ё дар маҷмуъ онҳо ба қарорҳои иккитисодии истифодабарандагон, ки дар асоси ҳамин ҳисоботи молиявӣ қабул кардашаванда таъсир расонанд.

Дар доираи аудит, ки мутобиқи СБА гузаронида мешавад, мо мулоҳизаҳои қасбири қабул менамоем ва нобоварии қасбири (професиональный скептицизм) дар тамоми мӯҳлати санчиши аудиторӣ нигоҳ медорем. Ғайр аз ин, мо амалҳои зеринро иҷро менамоем:

- ҳатарҳои таҳрифи ҷиддии ҳисоботи молиявиро дар натиҷаи амалҳои мусолиҳакорона ва ё ҳатогиҳо ошкор ва баҳогузорӣ менамоем;
- далелҳои аудиториро, ки ҳамчун асос барои ифода намудани ақидаҳои мо кофӣ ва мутобиқ мебошанд, ба даст меорем. Ҳатари ошкор накардани таҳрифи ҷиддии дар натиҷаи ҳатогӣ ба вучудомада баландтар мебошад, зоро амалҳои мусолиҳакорона метавонанд забонякунӣ, соҳтакорӣ, иҷозати қалбакӣ, пешниҳоди маълумоти таҳрифшуда ва ё амалҳои берун аз низоми назорати дохилиро дар бар гирад;
- ҳусусияти даҳлдори сиёсати баҳисобигарӣ ва асоснокии баҳогузории муҳосиботӣ ва ошкорнамоии даҳлдори маълумоти аз тарафи Роҳбарият омодашударо баҳогузорӣ менамоем;
- дар бораи системи назорати дохилии марбут ба аудит бо мақсади таҳияи қоидаҳои аудити дар шароитҳо мувофиқ, вале на бо мақсади изҳори фикру мулоҳиза дар бораи самаранокии низоми назорати дохилии аудитор;
- дар бораи қонунӣ будани татбиқи иҷозат дар бораи фаъолияти бефосила аз тарафи Роҳбарият хулоса мебарорем, дар асоси далелҳои аудитории бадастовардашуда дар бораи он ки оё номуайянни ҷиддӣ вобаста ба ҳодисаҳо ва ё шароитҳо, ки дар натиҷаи онҳо метавонанд шубҳаи ҷиддӣ дар қобилияти Ташкилот оид ба давом додани фаъолияти бефосила ба вучуд ояд, вучуд дорад ё не, хулоса мебарорем. Агар мо вобаста ба мавҷуд будани номуайянни ҷиддӣ ба хулоса оем, пас мо бояд диққати маҳсусро дар хулосаи аудитории худ вобаста ба ошкорнамоии маълумоти даҳлдор дар ҳисоботи молиявӣ ҷалб намоем ва агар чунин ошкорнамоии маълумот номутибиқ бошад, пас мо бояд ақидаи худро тақмил дигем. Хулосаҳои мо ба далелҳои аудиторӣ, ки то санаи хулосаи аудитории мо ба даст оварда шудааст, асос ёфтааст. Вале ҳодисаҳои оянда ва ё шароитҳо метавонанд ба он оварда расонанд, ки Ташкилот қобилияти давом додани фаъолияти бефосилаи худро гум намояд;
- ба пешниҳодкунии ҳисоботи муҳосиби умуман, таркиб ва мазмуни он, бо назардошти эзоҳи аҳборотҳо, инчунин амалиётҳо ва воқеаҳое, ки асоси ҳисоботи солонаи муҳосибӣ ва таъмини бозътиමодии онро нишон медиҳанд, баҳо мегузорем.

Мо ҳамкории мутақобилаи маълумотиро бо шахсоне, ки барои идоракунии корпоративӣ ҷавобгӯ мебошанд, амалӣ намуда, ба маълумоти онҳо ғайр аз ҳама чизҳо дигар, маълумотро дар бораи ҳачм ва мӯҳлати аудити банақшагирифташуда, инчунин дар бораи мулоҳизаҳои ҷиддӣ оид ба натиҷаи аудит, аз он ҷумла камбудиҳои ҷиддии низоми назорати дохилӣ, ки мо дар ҷараёни аудит ошкор менамоем, мерасонем.

Мо инчунин ба Роҳбарият, аризаро дар ҳусуси он, ки мо ҳамаи талаботҳои ахлоқии мувофиқро дар робита бо мустақилият риоя намудем ва ин шахсонро оиди ҳамаи муносибатҳо ва дигар суолҳо, ки мумкин аст ҳамаи расонидани таъсироти асоснок ба мустақилияти аудитор баҳисоб мераванд ва дар ҳолатҳои зарурӣ оиди ҷораҳои мувофиқбудаи эҳтиёти огоҳ намудем.

Саидов С.М., Директор

ЧДММ «Moore Stephens»
Иҷозатномаи Бонки миллии Ҷоҷикистон
№0000004 аз 06.07.2020

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ҲИСОБОТ ОИД БА ҲОЛАТИ МОЛИЯВИЙ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

	Шарҳ	2023	2022
ДОРОИХО			
Воситаҳои пулӣ дар хазина	6	20	27
Суратҳисобҳои Бонкӣ	6	190	13
Ҳисобҳо барои қабул	7	-	15
Пешпардохти андозҳо	8	3	-
Молҳо (ЗММ)	9	2	1
Амонатҳо дар бонкҳо ва дигар ташкилотҳо	10	2 150	1 953
Воситаҳои асосӣ	11	12	4
Ҳиссаи азнавсуғуртакунандагон дар захирави мукофотҳои азхуднагардида	12	198	7
Ҳиссаи азнавсуғуртакунандагон барои захиравои зарар		22	1
Дороиҳои андозии мавқуфгузошташуда	13	11	-
ҲАМАГӢ ДОРОИХО		2 608	2 021
УҲДАДОРИХО ВА САРМОЯ			
УҲДАДОРИХО			
Ҳисобҳо барои пардохт	14	11	13
Андозҳо барои пардохт	15	3	-
Захираҳои суғуртавии мукофотҳои азхуднагардида	16	518	24
Захираҳои суғуртавӣ барои рӯйпушки зарар		48	4
Захираҳои чорабиниҳои огоҳқунанда		37	0,1
Дигар уҳдадориҳои чорӣ	17	55	28
ҲАМАГӢ УҲДАДОРИХО		672	69
САРМОЯ			
Сармояи оинномавӣ	18	2 000	2 000
Фоидай тақсимнашуда		(1 100)	(1 084)
Захираҳои дигар		1 036	1 036
ҲАМАГӢ САРМОЯ		1 936	1 952
ҲАМАГӢ УҲДАДОРӢ ВА САРМОЯ		2 608	2 021

Аз номи роҳбарият:

Халиков Т.П.
Директор

Атоева Ш.Р.
Сармуҳосиб

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ХИСОБОТ ОИДИ ФОИДА ВА ЗАРАР
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

	Шарҳ	2023	2022
Мукофотҳои суғуртавӣ, маблаги умумӣ	19	1 216	74
Равонакуни ба ташкилоти азnavсуғуртакунӣ	20	(439)	(9)
Ҳақӣ суғуртавӣ, холис		777	65
Тағйироти захираи мукофоти азҳуднагардида	21	(494)	8
Тағйироти ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираи мукофоти азҳуднагардида		191	1
Маблаги софи ҳаққи суғуртавии бадастомада		474	74
Зарарҳои суғуртавии танзимшуда		(11)	(9)
Тағйироти захираҳои зарар		(44)	(1)
Тағйироти ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираҳои зарар		21	(0,4)
Зарарҳои бавучудомада, азnavсуғуртакунии холис		(34)	(10)
Тағйирот дар захираҳои чорабиниҳои огоҳкунанда		(37)	0,3
Захираи чорабиниҳои огоҳкунанда, холис		(37)	0,3
Натиҷаи амалиёти суғуртавӣ		403	64
Харочотҳои амалиётӣ	22	(225)	(17)
Ҳамагӣ харочотҳои амалиётӣ		(225)	(17)
Даромадҳои ғайри-амалиётӣ	23	311	402
Харочотҳои ғайри-амалиётӣ	24	-	(21)
Ҳамагӣ даромад/харочотҳои ғайри-амалиётӣ		311	381
Харочотҳои маъмурӣ	25	(488)	(490)
ФОИДА/(ЗАРАРӢ) ТО АНДОЗБАНДӢ	26	1	(62)
Андоз аз фоида		(0,2)	-
ФОИДАИ СОФ		(0,8)	(62)

Аз номи роҳбарият:

Халиков Т.П.
Директор

Атоева Ш.Р.
Сармуҳосиб

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ХИСОБОТ ОИДИ ХАРАКТИ САРМОЯИ ХУДИ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳаз. сомонӣ)

Шарҳ	Сармояи оинномавӣ	Фоидай тақсимнашуда	Захираҳои дигар	Ҳамагӣ
Бақия дар 1 январи с. 2023	2 000	(1 084)	1 036	1 952
Фоида ва зарар соли хисоботӣ	-	1	-	1
Тағиротҳо дар саҳми сармоя	-	-	-	-
Испоҳотҳо дар фоида ва зарари солҳои пешин	-	(17)	-	(17)
Захираҳо аз хисоби фоидай тақсимнашудаи солҳои гузашта	-	-	-	-
Зиёдшавиии захираҳо	-	-	-	-
Бақия дар 31 декабри с.2023	2 000	(1 100)	1 036	1 936

Атоева Ш.Р.
Сармуҳосиб

Аз Номи роҳбарӣ
Директор

Шарҳҳои дар саҳифаҳои 12-33 овардашуда, кисими ҷудонагардидаи хисоботи молиявӣ мебошанд.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ХИСОБОТ ОИДИ ГАРДИШИ ВОСИТАХОИ ПУЛӢ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

**ҲАРАКАТИ ВОСИТАХОИ ПУЛӢ АЗ ФАҶОЛИЯТИ
АМАЛИЁТӢ**

	Шарҳ	2023	2022
Фоида/(Зарар) то андозбанӣ		1	(62)
Тасҳехҳо оид ба моддаиҳои ғайри пулӣ:			
Истеҳлокӣ ва хурдашавӣ		1	2
Фоизҳои қабулшуда аз фаҷолияти сармоягузорӣ		(311)	(271)
Тағиирот дар захираи мукофоти азхуднагардида		494	(8)
Дигар харочотҳои солҳои пеш		(5)	-
Тағиирот дар ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираи мукофоти азхуднагардида		(191)	(1)
Тағиирот дар захираи чорабинҳои огохкунанда		37	(0,3)
Тағиирот дар захираҳои зарар		44	1
Тағиирот дар ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираҳои зарар		(21)	(0,5)
Тағиирот дар пешпардоҳти андозҳо		(2)	-
Харочот аз хориҷшавии дороиҳо		-	18
Даромад аз фуруши воситаҳои асосӣ		-	(5)
Тағиирот дар ҳисбҳо барои қабул		15	(15)
Тағиирот дар дигар дороиҳои ҷорӣ		-	(0,5)
Тағиирот дар дороиҳои андозии мавқуфгузошташуда		(11)	-
Тағиирот дар карздориҳои дебиторӣ аз рӯи амалиётҳои сугуртакунӣ		-	3
Тағиирот дар захираҳои моддии моллӣ (ЗММ)		-	10
Тағиирот дар карздориҳои кредиторӣ		-	13
Тағиирот дар андозҳо барои пардоҳт		3	-
Тағиирот дар дигар ӯҳдадориҳои ҷорӣ		27	27
Андоз аз фоидаи пардоҳтшуда		(13)	(5)
ҲАМАГИ ҲАРАКАТИ ВОСИТАХОИ ПУЛӢ АЗ ФАҶОЛИЯТИ АМАЛИЁТӢ		67	(294)

Гардиши воситаҳои пулӣ аз фаҷолияти сармоягузорӣ:

Амонатҳо дар бонкҳо ва дигар ташкилотҳо	(197)	(352)
Хариди воситаҳои асосӣ	(10)	-
Фурӯши воситаҳои асосӣ	-	5
Фоизҳои қабулшуда аз фаҷолияти сармоягузорӣ	311	271
Дигар даромад ва харочотҳои ғайрипӯлӣ	-	(2)
ҲАМАГӢ ГАРДИШИ ВОСИТАХОИ ПУЛӢ АЗ ФАҶОЛИЯТИ САРМОЯГУЗОРӢ	104	(78)

Гардиши воситаҳои пулӣ аз фаҷолияти молиявӣ:

Зиёдшавии захираҳои дигар	-	353
ҲАМАГӢ ГАРДИШИ ВОСИТАХОИ ПУЛӢ АЗ ФАҶОЛИЯТИ МОЛИЯВӢ	-	353

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ХИСОБОТ ОИДИ ГАРДИШИ ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

ТАҒИЙРЁБИИ СОФИ ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ
ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ ВА МУОДИЛИОНҲО
дар аввали сол
ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ ВА МУОДИЛИОНҲО
дар охрии сол

171 (19)

6 39 59

6 210 39

Атоева Ш.Р.
Сармуҳосиб

ЧДММ ТС «СИПАХР»

**ШАРҲИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)**

ШАРҲИ 1. САМТҲОИ АСОСИИ ФАҶОЛИЯТ

Чамъияти дорои масъулияти маҳдуди Ташкилоти сүгуртавии «Сипаҳр» (минбаъд «Ташкилот») шахси ҳуқуқӣ ба ҳисоб рафта мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шуда, фаҷолияти худро мувофиқи Оиннома ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаҷолияти сүгуртавӣ” ва дигар санадҳои меъёри-ҳукуқии соҳавӣ ба роҳ мондааст.

Ташкилот таҳти рақами мушахасси андозсупорандা №010099839 дар бахши бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфириодӣ дар н.Шоҳмансур аз санаи 23.07.2018 бақайд гирифта шудааст.

Ташкилот дорои 1 (як) ичозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон мебошад:

1. Бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 08 апрели соли 2022 таҳти №27/Ф36 ичозатнома барои фаҷолияти сүгуртавӣ дода шудааст.

Намудҳои сүгуртаи зерин:

- *сүгуртаи ихтиёрии корҳои соҳтмонӣ ва васлкунӣ;*
- *сүгуртаи ихтиёрии молу мулк;*
- *сүгуртаи ихтиёрии ҷовобгарии гражданию ҳуқуқӣ;*
- *сүгуртаи ихтиёрии тиббии саёҳон;*
- *сүгуртаи ихтиёрии молу мулки ба гарав гузошташуда;*
- *сүгуртаи ихтиёрии воситаҳои нақлиёти автомобилий;*
- *сүгуртаи ихтиёрии ҳолатҳои нохуш ва беморӣ;*

Муассиси Ташкилот шахси воқеъ шаҳрванди Ҷумҳурии Ҳалқии Хитой мебошд:

Чжан Лу	2 000 сомонӣ	100%
---------	--------------	------

Мақомоти идоракуни ташкилот:

Мақоми олии идоракуни ташкилот – ҷаласаи муасиси ягона

Мақоми иҷроия:

1. Халиков Толиб Пулатович	Директор
2. Атоева Шаҳло Раҳимовна	Сармуҳосиб

Суроғаи Ташкилот: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, н.Шоҳмансур, кӯчаи Садриддин Айнӣ, 24 А

2. ПЕШНИХОДИ ҲИСОБОТИ МОЛИИВӢ

2.1. Асос барои таҳияи ҳисоботи молиявӣ

Ҳисоботи молиявии мазкур дар асоси стандартҳои байналмиллалии ҳисоботи молиявӣ (СБҲМ), ки аз ҷониби Шӯрои байналмиллалии стандартҳои ҳисоботи моливӣ ва тафсирҳо, ки Шӯрои тафсирҳои Стандартҳои байналмиллалии ҳисоботи молиявӣ интишор шудааст, таҳия карда шудааст.

Дар тамоми давраҳо то ва худи даврае, ки 31 декабри соли 2023 ба анҷом мерасад, Ташкилот ҳисоботи молиявиро дар асоси принципҳои умумии қабулшудаи муҳосибӣ таҳия намудааст.

Ҳисоботи моливие, ки 31 декабри соли 2023 ба анҷом мерасад, соли ҳисоботи молиявии аввале мебошад, ки Ташкилот дар асоси СБҲМ таҳия намудааст.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Таҳияи ҳисоботи молиявии ширкат аз роҳбарият талаб меқунад, ки ақидаи худро пешкаш намоянд ва арзёбӣ намоянд. Тавсифи ақида ва баҳогузориҳои асосие, ки ҳангоми таҳияи ҳисоботи молиявӣ истифода шудаанд, дар Шарҳи З оварда шудааст.

2.2. Фаъолияти бефосила

Ҳисоботи молиявии маҷмӯи дар асоси фарзияе таҳия гардидааст, ки Ташкилот фаъолияти бефосилаи худро таъмин намуда дар асоси шароити доимӣ амал менамояд. Аммо, ба ҳолати 31 декабри соли 2023, заари чамъушудаи Ташкилот ба 1 084 ҳазор сомонӣ баробар шадааст. Ин омил мавҷудияти як номуайяни ҷиддиро нишон медиҳад, ки метавонад ба шубҳаи назаррас дар қобилияти идома додани фаъолияти бефосилаи Ташкилот оварда расонад.

3. ШАРХИ МУХТАСАРИ МУҚАРРАРӨТҲОИ МУҲИМИ СИЁСАТИ БАҲИСОБГИРӢ

3.1. Амалиётҳо бо асъори хориҷӣ

Асъори амалкунанда ва ҳисоботӣ

Моддаҳои ҳисоботи молиявӣ бо асъоре арзёбӣ карда, ки дар муҳити фаъолияти Ташкилот асъорӣ асосӣ ба ҳисоб меравад (бо пули "функционалӣ"). Ҳисоботи молиявӣ бо Сомонӣ пешкаш шудааст, ки он низ асъорӣ функционалии Ташкилот ба ҳисоб меравад.

Амалиётҳо ва бақияҳои тавозунӣ

Амалиётҳо бо асъори хориҷӣ бо асъорӣ функционалӣ бо қурби дар санаи ба амал омадани амалиёт ба назар гирифта мешаванд. Фоида ва зарар аз фарқиятҳои қурбӣ, ки дар натиҷаи танзимнамоии ҳисобҳо бо ҷунин амалиётҳо ва аз навбаҳисобгирии дороиҳои пулӣ (монетарӣ) ва уҳдадориҳои пулӣ (монетарӣ) бо асъори хориҷӣ ба асъори функционалӣ аз рӯи қурби асъор дар санаи ҳисоботӣ, дар ҳисобот оиди даромади маҷмуъӣ эътироф карда мешаванд.

Тағијирот дар арзиши одилонаи сармоягузориҳои пулӣ (монетарӣ) бо асъори хориҷӣ ва ҳамчун воситаҳо барои фуруш гуруҳбандишуда, ба фарқиятҳое, ки дар натиҷаи тағијироти арзиши истехложии сармоягузорӣ ва дигар тағијиротҳо дар арзиши сармоягузорӣ ҷудо мешаванд. Фарқиятҳои қурбие, ки дар натиҷаи тағијироти истехложии арзиши сармоягузорӣ ба вучуд омада, дар ҳисобот оиди даромадҳои маҷмуъӣ эътироф карда мешавад.

Фарқиятҳои қурбӣ аз дороиҳои ғайрипулӣ ва уҳдадориҳо ҳамчун қисми фоида ва зарар аз арзиши аслӣ дарҷ мешаванд. Фарқиятҳои қурбӣ аз дороиҳои ғайрипулӣ ва уҳдадориҳо, ҳамчун воситаи саҳомӣ бо арзиши одилон тавассути фоида ва зарар ба назар гирифта шуда дар ҳисобот оиди даромадҳои маҷмуъӣ ҳамчун қисми фоида ё зарар аз тағијироти арзиши одилона ба ҳисоб гирифта мешавад. Фарқиятҳои қурбӣ аз дороиҳои ғайрипулӣ ва уҳдадориҳо, ҳамчун воситаи саҳомӣ таснифоти инвеститсия барои фуруш дар дигар даромадҳои маҷмуъӣ эътироф карда мешавад.

3.2 Таснифоти дороиҳо ва уҳдадориҳо ба гардон/кӯтоҳмуддат ва ғайригардон/дарозмуддат

Дар ҳисобот оид ба ҳолати молиявии Ташкилот дороиҳо ва уҳдадориҳо бо таснифоти гардон/кӯтоҳмуддат ва ғайригардон/дарозмуддат пешниҳод карда мешавад. Дороиҳо гардон мебошанд, агар:

- барои амалӣ ва ё барои фуруш ва ё истифодаи ҷорӣ дар доираи давраи муқаррарӣ пешбинӣ шуда бошад;
- он пеш аз ҳама бо мақсадҳои тиҷоратӣ пешбинӣ шудааст;
- амалишавии онҳо дар давоми 12 моҳи тақвимӣ баъд аз анҷом ёфтани давраи ҳисоботӣ, таҳмин карда шудааст; ва ё;
- дар худ воситаи пулӣ ё ҳамарзиши воситаи пулӣ, ба ғайр аз ҳолатҳое, ки мавҷудияти маҳдудиятро барои иваз ё истифода барои пардохти уҳдадорӣ, ки дар муддати 12 моҳи пас аз анҷом ёфтани давраи ҳисоботӣ, дарҷ менамояд.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Ҳамаи дигар дороиҳо ба сифати ғайригардон тасниф карда мешаванд. Уҳдадориҳо кутоҳмуддат мебошад, агар:

- агар ҳал намудани намудаи он дар доираи давраи амалиётни муқаррарӣ таҳмин карда шавад;
- барои ба мақсадҳои тичоратӣ истифода шуданаш ба таврӣ афзалиятнок нигаҳ медорад;
- ҳал намудани намудаи он дар давоми дувоздаҳ моҳи баъди давраи ҳисоботӣ имконпазир мемонад; ва ё
- ташкилот ҳуқуқи ба таъхир мондани ҳал кардани онро дар давоми 12 моҳи пас аз анҷом ёфтани давраи ҳисоботиро надорад.

Шартҳои уҳдадорӣ, ки тибқи он бо ихтиёри контрагентҳо бо роҳи баровардан ва интиқоли воситаҳои саҳомӣ ба танзим дароварда мешавад, ба таснифи уҳдадории мазкур таъсир намерасонад.

Ташкилот ҳамаи уҳдадориҳо дигарро ҳамчун дарозмуҳлат тасниф мекунад. Дороиҳо ва уҳдадориҳои андозии батаъхиргузошташуда ҳамчун дороиҳо ва уҳдадориҳои ғайригардон/дарозмуҳдат тасниф карда мешаванд.

3.3 Арзёбии арзиши одилона

Ташкилот воситаҳои молиявиеро, ба монанди воситаҳои маҳсулӣ ва ба монанди дороиҳои ғайримолиявӣ, ба мисли сармоягузории ғайриманқӯл бо арзиши одилона дар ҳар як давраи ҳисоботӣ арзёбӣ менамояд.

Арзиши одилона арзише мебошад, ки ҳангоми фуруши дорой ё пардохташуда ҳангоми интиқоли уҳдадорӣ дар раванди муомилоти маъмурӣ байни иштирокчиёни бозор дар санаи баҳогузорӣ ба даст омадааст. Арзёбии арзиши одилона муйян менамояд, ки муомилот бо мақсади фуруши дорой ё интиқоли уҳдадорӣ амалӣ мешавад:

Дар бозоре, ки барои дороиҳо ё уҳдадориҳо асосӣ мебошанд; ва ё

- Ҳангоми мавҷуд набудани бозорӣ асосӣ ва муфид барои дорои мазкур ва уҳдадорӣ.

Ташкилот бояд дастраси ба бозори асосӣ ва муфид дошта бошад. Арзиши одилонаи дороиҳо ё уҳдадориҳо дар сурати аз ҷониби иштирокчиёни бозор аз рӯи манфиати иқтисодии худ амал намудан бо истифода аз фарзияҳое, ки иштирокчиёни бозор ҳангоми нархгузории дороиҳо ё уҳдадориҳо истифода мебаранд, ҳисоб карда мешавад.

Арзёбии арзиши одилонаи дороиҳои ғайримолиявӣ қобилияти иштирокчии бозорро барои ба даст овардани фоидай иқтисодӣ ё тавассути истифодаи нисбатан бо таъсирбахшии беҳтар ва хубтари дороиҳо ё фурӯши он ба дигар иштирокчии бозор, ки дорои мазкуро нисбатан бо таъсирбахшии беҳтар ва хубтари истифода мебарад, ба назар мегирад.

Ташкилот моделҳои баҳодиҳиеро истифода мебарад, ки ба шароит мувоғиқ аст ва барои арзёбӣ кардани арзиши одилона маълумоти коғӣ мавҷуд мебошад, дар ҳоле ки истифодаи максималии истифодабарии маълумотҳои аввалияни даҳлдори мушоҳидашаванда ва ба ҳадди ақал кам кардани истифодаи маъумлотҳои аввалияни мушоҳидашаванда.

Ҳама дороиҳо ва уҳдадориҳо, ки дар ҳисоботи молиявӣ бо арзиши одилона арзёбӣ карда мешаванд ё арзиши одилонаашон дар ҳисоботи молиявӣ ифшо шудааст, дар доираи таснифоте иерархии арзиши одилона, ки дар зер тавсиф шудааст, дар асоси маълумотҳои аввалияни сатҳи пастарин (ақалият), ки барои арзёбии арзиши одилона муҳим аст, дар маҷмуъ тасниф карда мешаванд:

- Сатҳи 1 – Нарҳҳои нархгузорикардашуда (тасҳехнашуда) дар бозорҳои фаъол барои дороиҳо ё уҳдадориҳо айнитдошта;
- Сатҳи 2 – Моделҳои арзёбӣ, ки дар он маълумотҳои аввалияни муҳим ба сатҳи нисбатан пасти иерархии барои арзёбӣ намудани арзиши одилона, мустақиман ё бавосита дар бозор мушоҳида карда мешаванд;
- Сатҳи 3 - Моделҳои арзёбӣ, ки дар он маълумотҳои аввалияни муҳим ба сатҳи нисбатан пасти иерархии барои арзёбӣ намудани арзиши одилона, мустақиман ё бавосита дар бозор мушоҳида карда намешаванд;

Арзиши одилонаи воситаҳои молиявие, ки дар бозорҳои фаъол савдо карда мешаванд, ба нарҳҳои нарҳҳои бозорӣ дар санаи ҳисоботӣ асос ёфтаанд.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Бозор фаъол ҳисобида мешавад, ки агар нархҳои пешниҳодшуда аз биржа, дилер, брокер, гурӯхи саноатӣ, ҳадамоти нархгузорӣ ё агентии танзимкунанд ба осонӣ ва мунтазам дастрас бошанд ва он нархҳо муомилоти воеӣ ва мунтазами бозорро дар асоси яқдигар ифода кунанд. Нархи бозории котировкашуда, ки барои дороиҳои молиявие, ки дар ихтиёри Гурӯҳ истифода мешавад, нархи чории дарҳост мебошад. Ин воситаҳо ба сатҳи 1 дохил карда шудаанд. Воситаҳои ба сатҳи 1 дохилшуда асосан аз воситаҳои иборатанд, ки дар биржайи фондии ИМА номбар шудаанд, ки ҳамчун коғазҳои қиматноки тичоратӣ ё барои фурӯш тасниф шудаанд.

Арзиши одилонаи воситаҳои молиявӣ, ки дар бозори фаъол савдо карда намешаванд (масалан, ҳосилаҳои берун аз биржа) бо истифода аз усулҳои арзёбӣ муайян карда мешаванд. Ин усулҳои арзёбӣ истифодаи маълумоти мушоҳидашавандай бозорро дар он ҷое, ки онҳо дастрасанд, ба ҳадди аксар мерасонанд ва ба ҳадди ақали имконпазир ба тахминҳои аз ҷониби Ширкат такя мекунанд. Агар ҳамаи саҳмиҳои муҳиме, ки барои арзиши одилонаи воситаҳои заруранд, мушоҳидашаванд бошанд, ин восита ба сатҳи 2 дохил карда мешавад.

Агар як ё якчанд саҳми муҳим барои арзёбии арзиши одилона ба маълумоти мушоҳидашавандай бозор асос наёбад, ин восита ба сатҳи 3 дохил карда мешавад.

Усулҳои мушаҳҳаси арзёбӣ, ки барои арзёбии воситаҳои молиявӣ истифода мешаванд, аз инҳо иборатанд:

- Нархҳои бозорӣ ё нархномаҳои дилерӣ барои воситаҳои шабеҳ.
- Арзиши одилонаи свопҳои фоизӣ ҳамчун арзиши ҷории гардиши тахминии ояндаи пули нақд дар асоси ҳатҳои ҳосили мушоҳидашаванд ҳисоб карда мешавад.
- Арзиши одилонаи шартномаҳои асъории форвардӣ бо истифода аз қурбҳои форвардӣ дар санаи ҳисоботӣ муайян карда мешавад ва арзиши натиҷавӣ ба арзиши имрӯза баргардонида мешавад.
- Блэк-Скоулз ва дигар моделҳои шабеҳ, ки барои нархгузории опционҳои асъор истифода мешаванд
- Нархи форвард дар биржаҳои металлии Лондон барои муқаррар ҷардани арзиши одилонаи шартномаҳои молии форвардӣ истифода шудааст.
- Дигар усулҳо, ба монанди таҳлили дисkontшудаи гардиши пули нақд, барои муайян ҷардани арзиши одилонаи воситаҳои молиявии бокимонда истифода мешаванд.

3.4 Воситаҳои асосӣ

Воситаҳои асосӣ, таҷхизот ва дороиҳои ғайримоддӣ бо назардошти арзиши амортизатсияи ҷамъшуда ва захира барои бекурбшавӣ ҳисоб карда мешаванд. Арзиш аз арзиши соҳтмон ё нархи ҳарид, аз ҷумла бочҳои воридотӣ ва андозҳои бебозгашт ва ҳама гуна ҳарочоти мустақими марбут ба ба ҳолати корӣ овардан барои истифодаи мақсадноки он иборат аст. Ҳама гуна таҳифифҳо ва таҳифифҳои тичоратӣ ҳангоми ворид шудан ба арзиши соҳтмон ё нархи ҳарид тарҳ карда мешаванд.

Арзиши таъмири ҷорӣ ва нигоҳдории он ҳангоми ба вучуд омадан ҳарочот эътироф карда мешаванд. Ҳарочоти иваз ҷардани қисмҳои асосӣ ё ҷузъҳои ашёи амвол ва таҷхизот ба арзиши он илова карда мешавад ва қисми ивазшуда аз ҳориҷ карда мешавад.

Ҳамаи воситаҳои асосӣ ва таҷхизот бо назардошти арзиши истеҳлоқи ҷамъшуда ва талафоти бекурбшавӣ, агар мавҷуд бошанд, нишон дода мешаванд.

Даромад ва зарар аз ҳориҷшавӣ, ки тавассути муқоисаи дарomad бо арзиши тавозуни он восита муайян карда мешавад, дар ҳисобот оиди фоида ва зарар эътироф карда мешаванд.

Истеҳлоқ

Истеҳлоқ аз рӯи усули ростхата дар тӯли мӯҳлати истифодабарии дороиҳо бо истифодаи меъёрҳои муқарраргардидаи солона тавассути зарб ҷардани арзиши таърихии дороиҳо бо он меъёрҳо ҳисоб карда мешавад. Мӯҳлати истифода ё дараҷаҳои солонаи истеҳлоқи чунин муқаррар гардидааст:

Меъёри солонаи истеҳлоқ

• Мебел ва асбобу анҷоми идорӣ	15%
• Ҷонӣ ӯзумӣ ва дигар воситаҳои комуникатсионӣ	10-20%

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

Арзишҳои боқиявӣ, муҳлати истифода ва усулҳои истеҳлокӣ аз нав дида баромада мешаванд ва дар ҳолати зарурӣ дар охирӣ ҳар як соли молиявӣ испоҳ карда мешаванд.

Фоида ва зарар аз фурӯши воситаҳои асосӣ бо роҳи муқоисаи даромад ва арзиши тавозунӣ муайян карда мешаванд ва мутаносибан ҳамчун “Харочотҳои дигар бо тарҳи даромадҳои дигар” эътироф карда мешаванд.

3.5 Дороиҳои ғайримоддӣ

Дороиҳои ғайримоддӣ, ки алоҳида ба даст оварда шудаанд, ҳангоми эътирофи аввалия бо арзиши аслии худ арзёбӣ карда мешаванд. Арзиши ибтидоии дороиҳои ғайримоддӣ арзиши одилонаи онҳо дар санаи ҳарид мебошад. Пас аз эътирофи аввали, дороиҳои ғайримоддӣ бо арзиши бо назардоши истеҳлекии ҷамъшуда ва талафоти ҷамъшуда аз бекурбашавӣ (агар мавҷуд бошанд), ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Иҷозатномаҳо ҳуқуқи ба ҳама гуна намуди фаъолиятро, ки аз ҷониби ташкилотҳои давлатӣ дода мешаванд, дар давоми 10 сол ба таври мустақим амортизатсия карда мешаванд.

3.6 Бекурбашавии воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ

Дар охирӣ ҳар як давраи ҳисботӣ, Ташкилот арзёбӣ менамояд, ки оё ягон нишонае вучуд дорад, ки арзиши одилонаи воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримоддӣ бекурб шаванд. Дар ҳолате, ки ҷунин нишонаҳо мавҷуд бошад арзёбӣ ҷиҳати муайян намудани эҳтимолияти паст шудани арзиши ҷуброншавандагии дорой карда мешавад (агар ҷунин ҳолат мавҷуд бошад). Агар ҳисоб кардани маблағи ҷуброншавандагии дории алоҳида ғайримкон бошад, Ташкилот маблағи ҷуброншавандагии воҳиди азnavsозиро, ки вобаста қадом дорой тааллук дорад, муайян мекунад.

3.7 Воситаҳои молиявӣ

Эътирофи аввалия ва арзёбии минбаъда

Дороиҳо ва уҳдадориҳои молиявӣ дар ҳолате эътироф мегарданд, ки воситаҳои молиявии Ташкилот ҳамчун як ҷузъи шартҳои созишномаҳо ба ҳисоб рафта дар ибтидо аз руи арзиши одилонаашон бо зам намудани ҳарочоти амалиётӣ баҳисоб гирифта мешаванд. Воситаҳои молиявӣ дар ҳолате аз онҳо алоҳаманд интиҳо меёбад ё инки воситаҳои молиявӣ, тавакқали ба онҳо вобаста ва подошҳои ба воситаҳои молиявӣ алоҳаманд ба тарафи сеюм интиқол дода мешаванд. Уҳдадориҳои молиявӣ дар ҳолати пурра пардоҳт гардидан, муҳлати шартномаашон ба итмом расидан, ё инки дигар ҳолатҳои ба ин монанд аз эътибор соқит карда мешаванд.

Дороиҳо ва уҳдадориҳои молиявӣ минбаъд ба тариқи зайл ҳисоб карда мешаванд.

Воситаҳои молиявӣ эътирофи аввалия ва арзёбии минбаъда

Ба мақсади эътирофи минбаъда, дороиҳои молиявӣ ба қарзҳо ва қарзҳои дебиторӣ тақсим карда мешаванд.

Тағиирот дар арзиши одилона

Ҳамаи дороиҳои молиявӣ ба истиснои дороиҳои молиявие, ки тавассути фоида ва зарар инъикос гардидаанд, дар ҳар як давраи ҳисботи оиди ивазшавии арзиши одилонаи онҳо таҳлил карда мешаванд. Ба мақсади баҳогузории ивазшавии арзиши одилонаи воситаҳои молиявӣ барои ҳар як ғуруҳи алоҳидай воситаҳои молиявӣ омилҳои баҳогузории гуногун истифода бурда мешавад.

Ҳамагуна даромад ва ҳарочоти вобаста ба воситаҳои молиявие, ки дар фоида ва зарар эътироф гардидаанд, дар ҳарочотҳои умумӣ ва административӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд, ба истиснои азnavбаҳодиҳии қарзҳои дебиторӣ тиҷоратӣ.

Базогузорӣ ва ғайриимкон будани ҷамъоварии воситаҳои молиявӣ

Дар ҳар як давраи ҳисботӣ воситаҳои молиявӣ оид ба ивазшавии эҳтимолии арзиши одилонаи онҳо баҳогузорӣ карда мешаванд. Дар ҳолати мавҷуд будани тағиирот дар арзиши одилонаи воситаҳои молиявӣ, зарари аз он бавҷудомада дар ҳисбот оид ба фоида ва зарар ворид карда мешаванд.

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

Баҳогузории арзиши воситаҳои асосӣ тавассути муайянкуни фарқият байнин арзиши ҳозира ва арзиши воқеии бозори ҳамин воситай асосӣ аз руи нарҳҳои ҳозираи бозорӣ муайян карда мешавад.

Тасниф ва баҳогузории минбаъдаи уҳдадориҳои молиявӣ

Уҳдадориҳои молиявӣ аз уҳдадориҳои тиҷоратӣ ва дигар уҳдариҳо иборат мебошад. Уҳдадориҳои молиявӣ минбаъд аз руи арзиши истеҳлоқиашон бо истифодабарии усули фоизи самаранок чен карда мешаванд. Ҳама пардохтҳои фоизӣ ба ҳарочотҳои молиявӣ ворид карда мешаванд.

Аз ҳисоб баровардани воситаҳои молиявӣ

Дороиҳо ва ӯҳдадориҳои молиявӣ аз ҳисоб гирифта мешаванд ва маблаги соғи онҳо дар ҳисоботи оид ба вазъи молиявӣ танҳо дар сурате нишон дода мешавад, ки агар ташкилот ҳуқуқи ҳатмӣ барои барқарор кардани маблаги эътирофшударо дошта бошад ва нияти баҳисобигирии дороиҳоро дар асоси соғ ё дар айни замон фурӯши дороиҳо ва иҷрои ӯҳдадорӣҳоро дошта бошад.

Пардохти фоизҳо танҳо аз рӯи маблаги асосӣ

Дар марҳилаи дуюми раванди тасниф, ширкат муайян мекунад, ки оё шартҳои шартномаи молиявӣ ба меъёрҳои санчиши PIRAO мувофиқат мекунанд. Принсипи асосии марҳилаи санчиш ҳамчун эътирофи ибтидоии арзиши одилонаи дороии молиявӣ ва тағирёбии он дар тӯли фаъолияти дороии молиявӣ (масалан, ҳама гуна пардохт ё амортизатсияи мукофот/такхифҳо) муайян карда мешавад.

Яке аз омилҳои муҳимтарини фоизҳо ҳангоми додани қарз ин ба назар гирифтани арзиши вақти пул ва ҳавфи қарзӣ мебошад. Ширкат барои арзёбии PIRAO омилҳои даҳлдорро, аз қабили доварӣ, меъёри истифодабарии дороиҳои молиявӣ ва муайян кардани меъёри фоизро ба назар мегирад. Баръакси ин, гардиши пули нақд танҳо аз ҳисоби қарзи асосӣ ва фоизҳое, ки тиқи шартҳои шартнома пардохта мешавад, ба вучуд намеояд, ки ҳавфи гардиши пули нақд ё тағирёбиро шарҳ медиҳад. Дар ҷунин ҳолатҳо, дороиҳои молиявӣ бояд бо арзиши одилона дар фоида ё зарар чен карда шаванд.

Ҳосилаҳо бо арзиши одилона тавассути фоида ё зарар ба қайд гирифта мешаванд.

Ҳосилаҳо воситаҳои молиявӣ мебошанд, ки аз се хусусияти зерин таркиб ёфтаанд:

- Арзиш аз рӯи меъёри фоизии муайян, нарҳи воситаҳои молиявӣ, нарҳи мол, қурби асъор, индекси нарҳҳо ва қурбҳо, рейтинги кредитӣ ва индекси кредитӣ ё дигар параметрҳо, ки дар ҳолати тағирёбии ғайримолиявӣ пешбинӣ шудаанд, фарқ мекунад.
- Барои қарордодҳои шабехӣ ҳурдтаре, ки интизор меравад, ба тағироти шароити бозор посухи якхела гиранд, сармоягузории соғи ибтидой талаб карда намешавад.
- Ҷунин масалаҳо дар оянда ҳал карда мешаванд.

Ширкат бо контрагентҳо муомилоти ҳосилавӣ ба амал меорад. Ба инҳо свопҳои меъёри фоизӣ, тағир додани шартҳои қарз, свопҳои мубодилаи асъор, шартномаҳои ибтидоии асъор, асъори ҳориҷӣ ва саҳмияҳо дохил мешаванд. Ҳосила бо арзиши одилона ҳисоб карда мешавад ва дар дороиҳо ҳангоми арзиши одилона ва дар ӯҳдадориҳо ҳангоми манғӣ эътироф карда мешавад. Арзиши мушахҳас ва арзиши одилонаи ҷунин ҳосилаҳои алоҳида ошкор карда мешаванд.

Тағирот дар арзиши одилонаи ҳосилаҳои ҳолис дар сурати мавҷуд набудани баҳисобигирии пушониш (Хедҷ), ки ба даромади тиҷоратӣ дохил карда мешаванд.

Дороиҳои молиявӣ ҳангоми эътирофи аввалия ҳамчун арзиши одилона тавассути дигар даромадҳои маҷмуъӣ (OCI) ва арзиши одилона тавассути фоида ё зарар ҳисоб карда мешаванд.

Ҳосилаҳои дохилӣ

Ҳосилаҳои дохилӣ ҳосилаҳои муттаҳидшуда ба ҳосилаҳои ягонаи воситаи муттаҳидаи молиявӣ, қисми асбоби гибридӣ мебошанд, ки чӣ гуна фарқ кардани онро бо ҳамин тарз тавсиф мекунанд.

Ҳосилаҳои дохилӣ қисм ё тамоми гардиши пули нақд мебошанд, ки тиқи шартнома ба таври дигар бояд бо меъёри фоизии муайян, нарҳи воситаи молиявӣ, нарҳи мол, қурби асъор, нарҳ ё индексҳои қурби, рейтинги кредитӣ ё индекси кредитӣ ё боиси тағирёбандони дигар иваз карда шаванд. Ҳосилаи ҳосилае нест, ки ба воситаи молиявӣ вобаста аст, valee он вобаста ба ин восита тиқи шартнома интиқол дода мешавад ё ки ҳамтои дигар дорад, ки аз воситаи молиявӣ фарқ мекунад, балки воситаи алоҳидаи молиявӣ мебошад.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Ҳосилаҳо, ӯҳдадориҳои қарзӣ ва шарикии ғайримолиявӣ, ки дар дороиҳои молиявӣ ҷойгир шудаанд, ҳамчун ҳосилаҳои алоҳида арзёбӣ карда мешаванд ва бо арзиши одилона ба қайд гирифта мешаванд. Агар онҳо ба консепсияи ҳосила мувофиқ бошанд (тавре ки дар боло муайян карда шуд), ҳусусиятҳои иқтисодӣ ва ҳавфҳои онҳо бо шартҳои шартномаи асосӣ зич алоқаманд набошад ва худи шартномаи асосӣ барои тиҷорат ё бо арзиши одилона дар ҳисобот оид ба фоида ва зарар муайян карда намешавад. Ҳосилаҳои ватанӣ, ки аз шартномаи асосӣ ҷудо шудаанд, бо тағирёбии арзиши одилона дар портфели савдо пешниҳод карда мешаванд.

Бо ин роҳ, Ташкилот ӯҳдадориҳои молиявӣ ва ҳосилаҳои ба шартномаҳои ғайримолиявӣ дохилшударо ба қайд мегирад. Дороиҳои молиявӣ мувофиқи модели бизнесс ва ҳисобҳои NPV ғурӯҳандӣ карда мешаванд.

3.8. Воситаҳои пулӣ

Воситаҳои пулӣ ва ҳамарзишҳои он пули нақд дар ҳазина ва дар бонкҳоро, ки дар муддати кӯтоҳ бо осонӣ ба маблағи мувофиқ ба пули нақдӣ табдил меёбанд, дар бар мегирад.

Воситаҳои пулӣ ва ҳамарзишҳои онҳо аз руи арзиши одилона дар асоси қурби амалқунанда дар санаи ҳисоботӣ баҳисоб гирифта мешаванд.

3.9. Дороиҳои азnavсуғуртакунӣ

Дар доираи фаъолияти амалии худ, Ташкилот таваккалҳоро ба азnavсуғуртакунӣ интиқол медиҳад. Дороиҳое, ки дар натиҷаи азnavсуғуртакунӣ ба вучуд меоянд, дар худ бақияи ҷубропулии азnavсуғуртакунандагонро нисбат ба ӯҳдадориҳои суғуртаи супурдашуда ифода мекунанд. Ҷубронпӯлӣ мувофиқи шартҳои шартномаҳои азnavсуғуртакунӣ бо истифода аз усулҳои мувофиқи усулҳои баҳодиҳии ӯҳдадориҳои мутобиқ ба шартномаҳои суғурta ҳисоб карда мешавад.

Санчиш оид ба бекурбшавӣ дар ҳар як санаи ҳисоботӣ ё бештар дар сурати мавҷуд будани аломатҳои чунин бекурбшавӣ гузаронида мешавад. Бекурбшавӣ вақте рух медиҳад, ки далелҳои объективӣ вучуд дошта бошанд, ки ширкат наметавонад маблағи пурраро тибқи шартҳои шартнома ҷамъоварӣ кунад ва маблағи чунин бекурбшавӣ ба таври бозътиҳом арзёбӣ карда шавад. Зарар аз бекурбшавӣ дар ҳисобот дар бораи даромадҳои маҷмуъӣ эътироф карда мешавад.

Шартномаҳои азnavсуғуртакунӣ Ташкилотро аз ӯҳдадориҳо дар назди суғуртакунандагон доштааш озод намекунад.

Дар доираи фаъолияти амалии худ, Ташкилот инчунин таваккалҳоро барои азnavсуғуртакунӣ қабул мекунад. Мукофотҳои азnavсуғуртакунӣ қабулшуда бо назардошти таснифоти маҳсулоте, ки дар амалиёти азnavсуғуртакунӣ ба сифати даромад монанд ба даромади мустақими суғуртавӣ, эътироф карда мешаванд. Маблағи қарзи азnavсуғуртакунандагон мувофиқи сиёсати даҳлдори азnavсуғуртакунӣ, инчунин тибқи шартҳои шартномаи азnavсуғуртакунӣ арзёбӣ карда мешавад.

Мукофотҳо ва пардоҳто барои ҳам азnavсуғуртакунандагони қабулшуда ва ҳам дар асоси умумӣ ошкор карда мешаванд.

Дороиҳо ва ӯҳдадориҳои азnavсуғуртакунӣ ҳангоми амалий шудани ҳуқуқҳои даҳлдори шартномавӣ, ба охир расидани муҳлат ё гузаштан ба тарафи дигар, қатъ карда мешаванд.

3.10. Қарзҳои дебиторӣ вобаста ба амалиётҳои суғуртавӣ

Қарзҳои дебиторӣ вобаста ба амалиётҳои суғуртавӣ дар аввал бо арзиши одилона эътироф карда мешаванд ва баъдан бо арзиши истеҳлоқӣ бо истифода аз усули фоизи самаранок ба ҳисоб гирифта мешаванд. Захираи бекурбшавии қарзи дебиторӣ дар ҳолате ташкил дода мешавад, ки агар нишонаҳое вучуд дошта бошанд, кӣ Ташкилот наметавонад маблағи пурраи ба он тааллуқдоштаро тибқи шартҳои ибтидоии шартномаи қарз ситонад.

Қарзҳои дебиорие, ки дар давоми як соли ҳисоботӣ эҳтимолияти ба даст гирифтаниро доранд, ҳамчун дороиҳои ҷорӣ ғурӯҳандӣ карда мешаванд. Агар не, онҳо ба дороиҳои дарозмуддат ворид карда мешаванд.

3.11. Пешпардохтҳо

Пешпардохтҳо дар рӯзи пардохт зътироф карда мешаванд. Пешпардохт ба таъминотчиёни хизатрасонӣ дар ҳисбот оиди фоида ва зарар ҳангоми пешниҳоди хизматрасониҳо ба ҳисоб гирифта мешавад. Пешпардохт инчунин пардохтҳои пешакиро барои таъминкунандагони мавод, мол ва воситаҳои асосӣ дар бар мегирад.

Пешпардохтҳо аз рӯи арзиши аввалия бо кам кардани захира барои бекурбшавӣ гузориш дода мешаванд. Пардохти пешпардохт ҳамчун пешпардохти дарозмуддат тасниф карда мешавад, агар санаи пешбинишудаи гирифтани мол ё хизматрасони вобаста ба он зиёда аз як сол бошад ё агар пешпардохт ба дороеи ғайригардон тааллук дошта бошад, ки ҳангоми зътирофи аввалия ҳамчун дарозмуддат ба ҳисоб гирифта шуда бошад. Пардохти маблаги пешпардохт барои ба даст овардани дороиҳо ба арзиши тавозуни он дохил карда мешавад, вақте ки Ташкилот назорати дороиро ба даст меорад ва эҳтимол дорад, ки фоидаи иқтисодии вобаста ба он ба Ташкилот ворид шавад. Дигар пардохтҳои маблаги пешпардохт бо ҳисоби фоида ва зарар ҳангоми гирифтани молҳо ё хизматрасонӣ марбут ба он хориҷ карда мешаванд. Агар нишонае мавҷуд бошад, ки дороиҳо, молҳо ё хизматрасониҳои марбут ба пешпардохт гирифта намешаванд, арзиши тавозунии пешпардохт аз ҳисоб бароварда мешаванд ва зарари мувофиқи бекурбшавӣ дар фоида ё зарар зътироф карда мешавад.

3.12. Уҳдадориҳо вобаста ба шартномаҳои сугуртавӣ

Шартномаҳои сугурта ҳамчун шартномаҳои муайян карда мешаванд, ки ҳавфи муҳими сугуртai тарафи дигарро (сугуртавандаро) бо созишинаи сугуртакунанда оид ба пардохти ҷуброн ба сугуртакунанда ҳангоми рӯҳ додани ҳодисаи номуайянни оянда (ҳолати сугуртавӣ), ки ба сугуртавандана таъсири манғӣ мерасонад ба Ташкилот (сугуртакунанда) месупоранд. Чун қоида, Ташкилот моҳияти тавакқали сугуртавандаро бо роҳи муқоисаи пардохтҳои пулии ҳангоми рӯҳ додан ва ҳангоми рӯҳ надодани ҳолати сугуртавӣ, арзёйӣ мекунад.

Агар шартнома ба сифати шартномаи сугурта тасниф шуда бошад, он то ба охир расидани муҳлати он ҳамчун шартномаи сугурта тасниф карда мешавад, ҳатто агар ҳавфи сугуртавӣ дар ин давра ба таври назаррас кам шавад.

Захира барои зарар

Уҳдадориҳои шартномавӣ ба арзиши ниҳоии ҳамаи зарапҳои бамиёномада, вале дар санаи ҳисботӣ пардохтнашуда, новобаста ба зълон шудан, аз ҷумла ҳароҷотҳои барои идоракунии зарар бо тарҳи арзиши фуруши амволи сугуртавандаро ба дигар воридотҳо ташкил карда мешавад. Байни санаи оғоҳ намудани ҳолати сугуртавӣ ва санаи қатъи он метавонад давраи назарраси вактро дар бар гирад, бинобар ин маблаги ниҳоии зарарро дар санаи ҳисботӣ бо итминон муайян кардан ғайриимкон аст. Уҳдадорӣ дар санаи ҳисботӣ бо истифода аз маҷмӯи усуљҳои актуарии стандартӣ бо истифода аз маълумоти таҷрибавӣ ва таҳминҳои ҷорӣ, ки метавонанд баҳодиҳии фарқиятҳои манфиро дар бар гиранд, ҳисоб карда мешаванд.

Уҳдадориҳои дисконти нашаванд

Уҳдадориҳо ҳангоми амалӣ шудани шартномаи даҳлдори сугурта ё қатъ гардидани зътирофи он, аз зътибор соқит карда мешаванд.

Захираҳо барои мукофотҳои азхуднагардида

Ҳиссаи мукофотҳои, ки ба давраҳои минбаъда навишта шудаанд, ҳамчун мукофоти азхуднагардида нишон дода мешаванд. Тағйироти захираҳои мукофотҳои азхуднагардида дар ҳисбот оид ба фоида тавре зътироф карда мешавад, ки даромад мутаносибан ба давраи ҳавфи гузашташуда зътироф карда шавад.

3.13. Андозҳои ҷорӣ ва батаъхирмонда

Ҳароҷоти ҷорӣ оид ба андоз аз даромад мутобики талаботи қонунгузории амалкунандаи Чумхурии Тоҷикистон ҳисоб карда мешавад. Роҳбарият давра ба давра имкони тафсири норавшани муқаррароти қонунгузории андозро нисбат ба фаъолияти Ташкилот арзёйӣ мекунад ва дар ҳолати зарурӣ барои пардохти андозҳо захира ташкил менамояд.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Дороиҳо ва уҳдадориҳо андози батаъхиргузоришууда бо истифода аз усули уҳдадорӣ барои ҳама фарқиятҳои муваққатии байни манбаи андози дороиҳо ва уҳдадориҳо ва арзиши тавозунии онҳо дар ҳисоботи молиявии Ташкилот ҳисоб карда мешаванд. Андозҳои батаъхиргузор барои ҳолатҳое ҳисоб карда намешаванд, ки андози батаъхиргузоришууда ҳангоми эътирофи аввалияни дороиҳо ё уҳдадориҳо дар муомилоте, ки муттаҳидшавии тиҷорат ва дар лаҳзаи анҷом додани амалиёт на ба фоида ё зарари андозбандишаванда ё баҳисобигарӣ таъсир намерасонад. Андозҳои батаъхиргузоришууда аз рӯи меъёрҳои андозе, ки дар санаи ҳисоботӣ амали мешаванд ё дар асл амал мекунанд, ҳисоб карда мешаванд ва интизор меравад, ки дар давраи фурӯши дороиҳо ё пардоҳти уҳдадорӣ татбиқ карда шаванд.

Дороии андозии батаъхиргузошташуда танҳо ба ҳамон андоза эътироф карда мешавад, ки эҳтимолияти мавҷудияти фоидаи андозбандишаванда, дар робита ба фарқияти муваққатии тарҳшаванда истифода мешавад.

Дигар андозҳо аз фаъолияти амалиётӣ ба ҳарочоти амалиётии Ташкилот доҳил карда мешаванд.

3.14. Қарздориҳои кредиторӣ

Қарзҳои кредиторӣ дар ибтидо бо арзиши одилона эътироф карда мешаванд ва баъдан бо арзиши истеҳлокӣ бо истифода аз усули меъёри фоизи муассир ҳисоб карда мешаванд. Ҳама қарзҳои кредиторӣ аз рӯи усули ҳисобкунӣ, ҳисоб карда мешаванд.

3.15. Захираҳо

Захираҳо дар сурате эътироф карда мешаванд, агар Ташкилот дорои уҳдадориҳои ҷорӣ ё воқеи, ки аз рӯйдодҳои гузашта бармеояд, эҳтимолияти хуручи захираҳо, ки манфиатҳои иқтисодиро барои ҳалли ин уҳдадориҳо фаро мегиранд ва агар маблағи ин уҳдадорӣ ба таври боэътимод арзёбӣ карда шуда бошад.

3.16. Сармоя

Сармояи оинномавӣ

Сармояи оинномавӣ ҳачми ниҳоии сармояе мебошад, ки дар доираи он саҳмдорон барои пардоҳти уҳдадориҳои Ташкилот дар назди кредиторони он масъуланд. Маблағе, ки дар ин сатр сабт шудааст, маблағи номиналии сармояро ифода мекунад, ки бо қарори саҳмдорон тасдиқ шудааст, ки мувофиқи қонун ба қайд гирифта мешавад.

Захираҳои ҳатмӣ

Захираҳои ҳатмӣ дар ҳуд захирае, ки Ташкилот тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Оинномаи Ташкилот аз ҳисоби фоидаи тақсимнашуда ташкил менамояд, дар бар мегиранд.

Суди саҳмия (дивиденд)

Суди саҳмия (Дивидендҳо) ҳамчун уҳдадорӣ эътироф карда мешаванд ва аз фоидаи тақсимнашуда дар санаи ҳисоботӣ танҳо дар сурате тарҳ карда мешаванд, ки агар онҳо то санаи ҳисоботӣ ё баъд аз санаи ҳисоботӣ эълон шуда бошанд, вале то санаи нашри ҳисоботи молиявӣ эълон карда шуда бошанд.

3.17. Эътирофи даромадҳо ва ҳарочотҳо

Мукофотҳо

Қарзҳои дебитории сугурташуда барои пардоҳти мукофоти сугуртавӣ (ҳақи сугуртавӣ) вобаста ба уҳдадориҳои дарозмуддати шартномаҳои сугуртавӣ дар асоси ҷадвали муайяншуда дар соли сугуртакуни мушахҳас ҳар сола дар аввали соли сугуртавӣ бо ҳачми пардоҳти мукофоти сугуртавӣ (ҳаққи сугуртавӣ) ҳисоб карда мешавад.

Қарзи дебитории сугурташуда оид ба пардоҳти мукофоти сугуртавӣ аз рӯи шартномаҳои сугуртавии кӯтоҳмуддат тибқи сар шудани масъулият аз рӯи шартномаи сугуртавӣ, вале на пештар аз рӯзи бастани шартнома ба ҳисоб гирифта мешавад.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИЙ БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023 (бо ҳазор сомонӣ)

Фоизҳо, Суди саҳмия (дивидендҳо) ва дигар даромадҳои ба он монанд

Даромадҳои фоизӣ дар ҳисобот оиди даромадҳои маҷмӯйӣ дар санаи баҳисобигирӣ бо усули меъёри муассири даромад ба ҳисоб гирифта мешавад. Даромадҳои фоизӣ дар худ истеҳлоқи дисконт ва мукфотро низ дар бар мегиранд. Даромадҳои инвеститсионӣ дар худ суди саҳмияҳо (дивидент), ки дар санаи ба Ташкилот ҳуқуки эътирофи он ҳамчун қарзи дебитории суғурташуда вобаста ба пардохти мукофоти суғуртавӣ вобаста ба шартномаҳои кутоҳмуддат аз рӯзи сар шудани масъулият тибқи шартномаи суғуртавӣ, valee на пештар аз рӯзи бастани шартнома эътироф кардан, дар бар мегирад.

Фоида ва зарари тасҳехшуда

Фоида ва зарари тасҳехшуда аз натиҷаи фуруши воситаҳои асосӣ ва дороиҳои ғайримолиявӣ, ки бо арзиши истеҳлоқӣ ба назар гирифта мешаванд, ҳамчун фарқияти байни воридон аз фуруш ва арзиши бақиявӣ ё ҳамчуни арзиши истеҳлоқшуда эътироф карда мешавад.

Фоида ва зарари тасҳехшуда дар лаҳзаи фурӯш дар ҳисобот оиди даромадҳои маҷмӯйӣ эътироф карда мешаванд.

Зарарҳои баамаломада тибқи шартномаҳои суғуртавӣ

Зарарҳои баамаломада тибқи шартномаҳои суғуртавӣ, талафоти дар давоми сол расонидашуда, новобаста ба он ки эълон додан, аз ҷумла ҳарочоти марбут ба идоракуни заرارҳо бо тарҳи даромад аз ҳисоби фурӯши дороиҳои начотёфтагӣ ва ҷубронамоиҳои дигар, ҳамзамон испоҳотҳои зарарӣ қатъ нашудаи (ҳал нашудаи) солҳои қаблиро дар бар мегиранд.

Ҳарочотҳо барои идоракуни заرارҳои, дар худ ҳарочотҳои доҳиливу беруниро, ки дар робита ба идоракуни заرارҳо ба вучуд омадаанд, дар бар мегиранд. Ҳарочотҳои доҳилӣ, дар худҳарочотҳои мустақим идоракуни заرارҳо ва қисми ҳарочотҳои маъмуриро, ки бевосита ба идоракуни заرارҳо вобастааст, дар бар мегирад.

3.18. Рӯйдодҳои пас аз давраи ҳисоботӣ

Арзиши тавозунии дороиҳо ва ӯҳдадорҳо дар санаи ҳисоботӣ он гоҳ испоҳ қарда мешаванд, ки агар рӯйдодҳои минбаъда далели асосноки тағирёбии ин арзишҳоро пешниҳод кунанд. Ин испоҳотҳо ба ҳисоботи молиявӣ то санаи тасдиқи ҳисоботи молиявӣ ворид қарда мешаванд. Дигар рӯйдодҳои испоҳнашаванда дар шарҳҳои ҳисоботи молиявӣ ифшо қарда мешаванд.

4. ТАҒИЙРОТ ДАР СИЁСАТИ БАҲИСОБГИРИЙ

4.1 Стандартҳое, ки интишор шудаанд.

Стандартҳои тағиротҳои зерин барои давраҳои солона аз 1 январи соли 2022 ё баъд аз он эътибор пайдо қарданд:

Рақами стандарт	Номгӯй	Санаи эътибор
Такмили солона		
СБҲМ16	Тағијирот ба СБҲ 16 Воситаҳои асосӣ	1 январи 2022
IAS 37	Тағијирот ба СБҲ 37 - Захираҳо, ӯҳдадориҳои шартӣ ва дороиҳои шартӣ	1 январи 2022
IFRS 16	Тағијирот ба СБҲМ 16 - Имтиёзҳои иҷоравӣ марбут ба Ковид-19	1 январи 2022

Стандартҳо, тағсирҳо ва испоҳот ба стандартҳои мавҷуда, ки ҳанӯз амалкунанда нестанд ва аз ҷониби Ташкилот барвакӯт қабул қарда нашудаанд.

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

Дар санаи тасдиқи ҳисоботи молиявй, стандартҳои нави зерин, тафсирҳо ва ислоҳот ба стандартҳои мавҷуда интишор карда шуданд, аммо то ҳол амалкунанда нестанд ва аз ҷониби Ташкилот қаблан қабул карда нашудаанд.

Рақами стандарт	Номгуй	Санаи эътибор
СБҲМ 17	Шартномаҳои сугурта	1 январи 2023
Тағириот ба СБҲ 1	Тағириот ба СББМ 1 - Гурӯҳбандии уҳдадориҳо ба сифати ҷорӣ ё дарозмуддат	1 январи 2023
Тағириот ба СБҲМ 10 & СБҲ 28	Тағириот ба СБҲМ 10 ва СББМ 28 - Фурӯш ё саҳмгузорӣ	1 январи 2023
СБҲ 1 ва Ҳисоботи амалии 2 СБҲМ	Ифшии сиёсати баҳисобигирӣ	1 январи 2023
Тағириот ба СБҲ 8	Тағириот ба СБҲ 8 - Ифшии сиёсати баҳисобигирӣ ва муайян карданӣ таҳминҳои ҳисобдорӣ	1 январи 2023
Тағириот ба СБҲ 12	Тағириот ба СБҲ 12 - Андози батаъхиргузошташуда вобаста ба дороиҳо ва ўҳдадориҳо, ки аз як амалиёти ягона бармеоянд.	1 январи 2023

СБҲМ 17 Шартномаҳои сугурта

СБҲМ 17 Шартномаи сугуртаи принципҳои эътироф, андозагириӣ, муаррифиӣ ва ифшии шартномаҳои сугуртаи муқарраршударо муайян мекунад. Он инчунин талаб мекунад, ки ҷонин принципҳо нисбати шартномаҳои сугуртаи басташуда ва шартномаҳои сармоягузорӣ бо хусусиятҳои иштироки салоҳиди худ татбиқ карда шаванд. Мақсад аз он иборат аст, ки ташкилотҳо маълумоти даҳлдорро тавре пешниҳод кунанд, ки ин шартномаҳоро амиқан ифода кунанд. Ин маълумот барои корбарони ҳисоботи молиявий асосҳоро барои баҳогузории таъсире, ки қарордодҳо дар доираи СБҲМ 17 ба вазъи молиявий, нишондиҳандаҳои молиявий ва гардиши пулии Ташкилот маҳдуд мешавад, асос меёбад.

Тағириот ба СБҲ 1 - Пешниҳоди ҳисоботи молиявий

Тағириу иловаҳо ба СБҲ 1 "Пешниҳоди ҳисоботи молиявий" талаботро барои пешниҳоди уҳдадориҳо дар ҳисоботи молиявий ба кунунӣ ё дарозмуддат муайян мекунад. Мазмуни уҳдадориҳо низ возех нишон бояд дода шаванд. Тағириот барои давраҳои солона, ки аз 1 январи соли 2023 ё баъд аз он оғоз мешаванд, татбиқ мешаванд.

Тағириот ба СБҲМ 10 - Ҳисоботи Молиявии Мачмуӣ ва СБҲ 28 – Сармоягузорӣ дар ширкатҳои шарикӣ

Тағириот ба СБҲМ 10 "Ҳисоботи молиявии мачмуӣ (муттаҳидшуда)" ва СБҲМ 28 "Сармоягузориҳо ба ширкатҳои шарикӣ" тартиби баҳисобигирӣ фурӯш ё саҳми дороиҳо байнӣ сармоягузор ва шарикони он ё корхонаҳои муштаракро мушахҳас мекунанд. Агар дороиҳои ғайримонетарӣ тичорат бошанд, сармоягузор фоида ё зиёни пурраи фурӯш ё саҳми дороиҳои эътироф мекунад. Дар акси ҳол, фоида ё зиён аз ҷониби сармоягузор танҳо ба андозаи манфиатҳои сармоягузори дигар дар корхонаи шарикӣ ё муштарак эътироф карда мешавад. Тағириот то он даме, ки IASB лоиҳаи тадқиқотии худро оид ба усули саҳҳомӣ ба итмом нарасонад, ба таъхир гузошта шуд.

Тағириот ба ифшии сиёсати баҳисобигирии муҳосибӣ ва таърифи баҳисобигирии муҳосибӣ тағириоти зеринро дар бар мегирад:

- СБҲМ 7, барои равшан карданӣ он, ки маълумот дар бораи асосҳои андозагирии воситаҳои молиявий интизор меравад, ки барои ҳисоботи молиявии ташкилот муҳим бошад;
- СБҲМ 1, аз ташкилотҳо талаб карданӣ маълумоти муҳими сиёсати баҳисобигирии муҳосибӣ, на сиёсати муҳими ҳисобдории худро ифшо кунад;
- СБҲМ 8, барои аниқ карданӣ он, ки ташкилотҳо чӣ гуна бояд тағириот дар сиёсати баҳисобигирӣ ва тағириот дар баҳодиҳии муҳосиботиро фарқ кунанд;
- СБҲМ 34, барои муайян карданӣ иттилооти муҳими сиёсати баҳисобигирӣ ҳамчун ҷузъи мачмӯӣ пурраи ҳисоботи молиявий; ва
- Изҳороти амалии СБҲМ 2 Қабули хулосаҳо оид ба аҳамиятнокӣ, барои пешниҳод намудани роҳнамо оид ба тарзи татбиқи концепсияи муҳимиат ба ифшии сиёсати баҳисобигирӣ.

Тағириот ба андози батаъхиргузори вобаста ба дороиҳо ва ўҳдадориҳо, ки аз як амалиёти ягона бармеоянд, СБХ 12-ро бо мақсади равшан кардани баҳисобигирии андози батаъхиргузори аз амалиётҳо, ки дар вақти анҷом додани амалиёт боиси фарқиятҳои муваққатии баробари андозбандишаванда ва тарҳшаванда мешаванд, тағири медиҳанд. Дар ҳолатҳои муайян, ташкилотҳо аз эътирофи андози таъхиршуда озод карда мешаванд, вақте ки онҳо дороиҳо ё ўҳдадориҳоро бори аввал эътироф мекунанд. Тағириу иловаҳо тавзех медиҳанд, ки озодкуни ё амалиётҳои даҳл надорад, ки корхонаҳо ҳам дороиҳо ва ўҳдадориҳоро эътироф мекунанд ва боиси фарқиятҳои муваққатии баробари андозбандишаванда ва тарҳшаванда мегарданд. Ин метавонад барои муомилот, ба монанди ичора ва барҳамдиҳӣ, барқарорсозӣ ва ўҳдадориҳои шабеҳ бошад. Ташкилотҳо вазифадоранд андози батаъхиргузориро аз чунин амалиётҳо эътироф кунанд. Стандарт ба СБХМ 1 тағириот ворид мекунад, то талаб кунад, ки андози батаъхиргузори марбут ба ичора ва барҳамдиҳӣ, барқарорсозӣ ва ўҳдадориҳои шабеҳ аз ҷониби истифодабарандагони бори аввал дар санаи гузараш ба Стандартҳои байнамилалии ҳисобдорӣ, сарфи назар аз озодкуни дар СБХ 12 муқарраршуда эътироф карда шаванд.

5. АҚИДАҲОИ МУҲИМИ ҲИСОБДОРӢ, АРЗЁБӢ ВА ТАҲМИНҲО

Таҳияи ҳисоботи молиявии Ташкилот аз Роҳбарият талаб мекунад, ки дар бораи рӯйдодҳои оянда ҳисобҳо ва таҳминҳо ба вучуд оранд. Рушди воқеии ҳодисаҳо хеле кам бо арзёбихо дақиқан мувофиқат мекунад.

Фарзияҳои асосии дурнамои оянда ва дигар сарчашмаҳои асосии номуайяни арзёбӣ дар санаи ҳисоботӣ, ки метавонанд боиси ислоҳи назаррас ба арзиши тавозуни дороиҳо ва уҳдадориҳо дар давоми соли молиявии оянда шаванд. Таҳмин ва таҳминҳои Ташкилот ба маълумоте асос ёфтаанд, ки дар лаҳзаи таҳияи ҳисоботи молиявии мачмуъӣ дар ихтиёри Ташкилот мебошанд. Бо вучуди ин, вазъиятҳои ҷорӣ ва таҳминҳо дар бораи оянда метавонанд бо сабаби тағириёбии бозор ё ҳолатҳо, ки аз ҷониби Ташкилот вобаста нестанд, тағири ёбанд. Чунин тағириот дар фарзияҳо ҳангоми рӯх додани онҳо инъикос меёбанд. Дар зер арзёбихо ва пиндоштҳое тавсиф мешаванд, ки номуайяни онҳо метавонад натиҷаҳоеро ба вучуд орад, ки метавонанд тағириоти назаррасро ба арзиши тавозуни дороиҳо ё уҳдадориҳои дар оянда ислоҳотро талаб кунад.

5.1 Бекурбшавии дороиҳои ғайримолиявӣ

Бекурбшавӣ ҷойд дорад, дар сурате, ки арзиши тавозуни дороиҳо ё воҳиди тавлидкунандаи пули нақд аз маблаги ҷуброншавандай он зиёд бошад, ки ин нисбатан аз арзиш бузургиҳои зерин: арзиши одилона бо назардошти ҳарочоти ихтиёрдорӣ ё арзиши истифода мебошад.

Ҳисоб кардани арзиши одилона бо назардошти ҳарочоти ихтиёрдорӣ ба маълумоти мавҷуда аз фурӯши ҳатмии дороиҳои шабеҳ ё нарҳои мушоҳидашавандай бозорӣ, бо назардошти ҳарочоти изофиӣ, ки барои ихтиёрдории дороиҳо сарф мешавад, асос мейёбад. Ҳисобкуни арзишҳои истифодабарӣ ба модели дисkontии гардиши пули нақд асос ёфтааст. Ҷараёни пули нақд аз буҷети панҷ соли оянда гирифта мешавад ва фаъолиятҳои таҷдиди соҳториро, ки Ташкилот то ҳол уҳдадор нашудааст ё сармоягузориҳои назарраси ояндаро, ки фаъолияти воҳиди тавлидкунандаи пули нақдро, ки барои бекурбшавӣ санҷида мешавад, беҳтар мекунад, дар бар намегирад. Маблаги ҷуброншаванда ба мейёри дисcont, ки дар модели таҳфифшудаи гардиши пули нақд истифода мешавад ва ба воридоти пешбинишудаи пули нақд ва суръати афзоиш, ки барои мақсадҳои экстраполяция истифода мешавад, беҳтар таъсирпазир аст.

Чунин ҳисобҳо барои санҷиши гудвилӣ ва дигар дороиҳои ғайримодӣ бо муҳлати истифодай манфиатоварӣ, ки аз ҷониби Ташкилот эътироф шудаанд, беҳтар мувофиқанд. Тағсилоти беҳтар дар бораи таҳминҳои асосӣ, ки ҳангоми муайян кардани маблаги барқароршавандай воҳидҳои ғуногуни тавлидкунандаи пули нақд истифода мешаванд.

5.2. Захира барои зарари пешбинишудаи кредитӣ аз рӯи қарздориҳои дебитории тиҷоратӣ ва дороиҳои шартномавӣ

Ташкилот матритсаи имтиёзҳоро барои ҳисоб кардани ECL (усули мейёри фоизии самаранок) барои қарздориҳои дебитории тиҷоратӣ ва дороиҳои шартномавӣ истифода мебарад. Мейёрҳои кӯмакпӯлий дар асоси шумораи рӯзҳои гузаштаи муҳлат барои гурӯҳи сегментҳои ғуногуни муштариён бо ҳусусиятҳои якхелai талафот (яъне аз рӯи минтақаи ҷуғрофӣ, намуди маҳсулот, намуд ва рейтинги муштариӣ, таъминот тавассути аккредитивҳо ва дигар шаклҳои суғуртаи ҳавфҳои қарзӣ) муқаррар карда мешаванд.

Дар аввал, матритсаи кӯмакпулӣ ба маълумоти мушоҳидашуда дар бораи ба амал омадани пешфарзӣ (дефолт) дар давраҳои гузашта асосӣ ёфтааст. Ташкилот матритсаро барои ислоҳ кардани таҷрибаи гузаштаи талафоти кредитӣ дар асоси маълумоти ояндадор навсозӣ мекунад. Масалан, агар шароити пешгӯии иқтисодӣ (масалан, ММД) дар соли оянда бадтар шавад, ки метавонад боиси афзоиши пешфарзӣ (дефолт) дар соҳаи истеҳсолот шавад, пас меъёри таърихии пешфарзӣ (дефолт) тасҳех карда мешавад. Дар ҳар як санаи ҳисоботӣ маълумотҳои мушоҳидашаванд дар бораи сатҳи беътиборӣ дар давраҳои қаблий таҷдид карда мешаванд ва тағиরот дар тахминҳои пешгӯй таҳлил карда мешаванд.

Арзёбии робитаи байнӣ меъёроҳои дефолтии таърихии мушоҳидашуда, шароити пешбинишудаи иқтисодӣ ва ECL як арзёбии муҳим аст. ECL-ҳо ба тағиирёбии вазъият ва шароити пешбинишудаи иқтисодӣ таъсирпазир мебошанд.

Таърихи гузаштаи талафоти қарзии Ташкилот ва пешгӯии шароити иқтисодӣ низ метавонад нишонаи пешфарзии (дефолти) воқеии харидор дар оянда набошад.

5.3. Масъулияти вобаста ба эъродҳо ва захираҳои шартномаи суғуртавӣ

Барои шартномаҳои суғуртавӣ гузаронидани арзёбии ҳам арзиши ниҳоии пешбинишудаи даъвоҳо дар санаи тавозунӣ ва ҳам арзиши ниҳоии захираи зарари расонидашуда, vale идоранашудаи талаботро гузаронидан лозим аст. Барои баъзе самтҳои тиҷорат, захираи зарари расонидашуда, vale идоранашуда қисми зиёди уҳдадориҳои суғуртaro дар ҳисоботи маҷмуъӣ оид ба вазъи молиявӣ талаб мекунад. Пеш аз он ки арзиши ниҳоии даъвои суғурта дақиқ муайян карда шавад, он метавонад вақти зиёдеро талаб кунад. Ташкилот масъулиятиро бо истифода аз тавсияҳои ҷории ҳукumat, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст, бинобар мавҷуд набудани маълумоти кофии таъриҳӣ муайян мекунад. Мутобиқи ин дастур, барои ҳама намудҳои суғурta, ки маълумоти бозътимоди оморӣ мавҷуд нест, захираи зарари расонидашуда, vale идоранашуда (ЗЗРИН) бояд мувофиқи талаботи қонунгузории суғурta давлатӣ ба андозаи 50% аз РЗНУ ё дар сурати мавҷуд набудани РЗНУ 5% аз маблаги умумии ҳакки суғурta асосие, ки дар 12 моҳи охир ҳисоб карда шудааст, баҳисоб гирифта шавад.

5.4. Арзёбии воситаҳои молиявии бо арзиши одилона

Агар арзиши одилонаи дороиҳои молиявӣ ва уҳдадориҳои молиявии дар ҳисоботи оиди вазъи молиявӣ эътирофшуда дар асоси нархгузориҳои дар бозорҳои фаъол муайян карда нашавад, онҳо бо истифода аз усулҳои арзёбӣ, аз ҷумла модели диконтшудаи гардиши пули нақд муайян карда намешаванд. То ҳадди имкон бозорҳои мушоҳидашаванд ҳамчун маълумот ба ин моделҳо истифода мешаванд, аммо дар он ҷое ки ин дар амал ғайриимкон мебошад, барои муайян кардани арзиши одилона миқдори муайянни ақида лозим аст. Ақида дар худ маълумотҳои ибтидой, аз қабили ҳатари пардохтпазирӣ, ҳавфи қарзӣ ва ноустувориро дар бар мегиранд. Тағиর додани тахминҳо дар бораи ин омилҳо метавонанд ба арзиши одилонаи воситаҳои молиявӣ, ки дар ҳисоботи молиявӣ нишон дода шудаанд, таъсиррасонанд.

Пардохти шартие, ки аз якҷояшавии корхонаҳо бармеояд, арзиши одилона дар санаи ба даст овардани арзиши одилона ҳамчун як қисми якҷояшавии корхонаҳо арзёбӣ карда мешавад. Агар подошпулии шартӣ ба моҳияти уҳдадории молиявӣ мувофиқат кунад, пас он ба арзиши одилона дар ҳар як санаи ҳисоботӣ аз нав арзёбӣ карда мешавад. Арзиши одилона дар асоси гардиши пулҳои диконтшуда муайян карда мешавад. Фарзияҳои асосие, ки ҳангоми муайян кардани он истифода мешаванд, эҳтимолияти ноил шудан ба ҳар як ҳадафи иҷроиш, инчунин меъёри диконтӣ мебошанд.

5.5 Андоз аз фоида

Дар ҳар як санаи ҳисоботӣ, Ташкилот таъсири ояндаи андози батаъхиргузоришударо тавассути муқоиса кардани арзиши тавозуни дороиҳо ва уҳдадориҳо дар ҳисоботи молиявӣ ва манбаҳои андозбандии онҳо арзёбӣ карда мешавад. Дороиҳо ва уҳдадориҳои мавқуфгузошташудаи андозӣ аз рӯи меъёри андоз аз даромаде, ки дар давраи амалишавии дороиҳо ё уҳдадориҳои андоз пешбинӣ намудааст, дар асоси меъёроҳои андозӣ (қонунгузории андоз) дар санаи ҳисоботии амалкунанда ва татбиқшаванд ҳисоб карда мешаванд. Роҳбарияти Ташкилот тахмин кардааст, ки кай тафовутҳои муваққатӣ барқарор мешаванд ва меъёроҳои даҳлдори андоз аз даромадро татбиқ менамояд.

ЧДММ ТС «СИПАҲР»

**ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)**

6. ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ ВА МУОДИЛИ ОН

Ба ҳолати 31 декабри 2023 воситаҳои пулӣ ва муодили он дар Ташкилот ба таври зерин нишон дода шудааст:

	2023	2022
Воситаи пулӣ дар хазина	20	27
Воситаҳои пулӣ дар бонк бо асъори миллӣ	190	13
Воситаҳои пулӣ дар бонк бо асъори хориҷӣ	-	-
Ҳамагӣ	210	40

7. ҲИСОБҲО БАРОИ ҚАБУЛ

Ба ҳолати 31 декабри соли 2023 ва 2022 қарздории тиҷоратии Ташкилот ба таври зерин нишон дода шудааст.

	2023	2022
ЧСК “Бонки Эсхата”	-	7
ЧСП ТАҚҲ “Ҳумо”	-	8
Ҳамагӣ	-	15

8. ПЕШПАРДОХТИ АНДОЗҲО

	2023	2022
Андоzi даромад аз шахсони воқеӣ	1	-
Андоzi фоида аз шахсони ҳуқӯӣ	1	-
Андоzi иҷтимоии ғайрибӯҷетӣ	1	-
Ҳамагӣ	3	-

9. ВОСИТАҲОИ КАМАРЗИШ

Ба ҳолати 31 декабри 2023 молҳои камарзиш - и ташкилот ба таври зерин нишон дода шудааст.

	2023	2022
Воситаҳои камарзиш	2	1
Ҳамагӣ	2	1

10. АМОНАТҲО ДАР БОНКҲО ВА ДИГАР ТАШКИЛОТҲО

Ба ҳолати 31 декабри соли 2023 ва 2022 Амонатҳои, ки Ташкилот дар Бонкҳои Ҷумҳури гузоштааст ба таври зерин нишон дода шудааст.

ЧДММ ТС «СИПАХР»
 ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ
 БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
 (бо ҳазор сомонӣ)

	2023	2022
ЧСП ТАҚҲ «Хумо»	400	750
ЧДММ ТАҚҲ «Финка»	800	703
ЧСК «Бонки Эсхата»	500	500
ЧСП ТАҚҲ «Имон Интернешнл»	450	-
Ҳамагӣ	2 150	1 953

11. ВОСИТАҲОИ АСОСӢ

	Таҷхизотҳои идоравӣ	Мебел ва лавоҳимотҳо	Воситаҳои нақлиёт	Ҳамагӣ
<i>Арзиш</i>				
Ба 31 декабри 2022	-	7	-	7
Воридшавӣ	4	6	-	10
Хоричшавӣ	-	-	-	-
Ба 31 декабри 2023	4	13	-	17
<i>Хурдашавӣ</i>				
Ба 31 декабри 2022	-	(3)	-	(3)
Ҳисобкунӣ	(1)	(1)	-	(2)
Хоричшавӣ	-	-	-	-
Ба 31 декабри 2023	(1)	(4)	-	(5)
<i>Арзии софи тавозунӣ:</i>				
Ба 31 декабри 2022	-	4	-	4
Ба 31 декабри 2023	3	9	-	12

Ба ҳолати 31 декабри 2023 дар Ташкилот воситаҳои асосие, ки ба сифати таъминокии уҳдадориҳо гузошта шудабошанд, мавҷуд набуд.

12. ҲИССАИ АЗНАВСУҒУРТАКУНДАГОН ДАР ЗАХИРАҲО

	2023	2022
Ҳиссаи азnavсуғуртакундагон дар захираи мукофотҳои аз худ Nagarida дар аввали сол	7	6
Тағиирот дар захира оид ба мукофотҳои аз худ Nagarida	191	1
Ҳиссаи азnavсуғуртакундагон барои захираҳои зарар дар аввали сол	1	-
Тағиирот дар захира оид ба захираҳои зарар	21	1
Дар охир сол	220	8

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

13. ДОРОИҲОИ АНДОЗИИ МАВҚУФГУЗОШТАШУДА

	2023	2022
Дороиҳои андозии мавқуфгузошташуда	11	-
Ҳамагӣ	11	-

14. ҲИСОБҲО БАРОИ ПАРДОХТ

	2023	2022
Дигар ҳисобҳо барои пардохт	-	10
Уҳдадориҳо барои иҷроиш	-	3
Пешпардоҳти қабулшуда	11	
Ҳамагӣ	11	13

15. АНДОЗҲО БАРОИ ПАРДОХТ

	2023	2022
Андоҳ дар манбаи пардохт	3	-
Ҳамагӣ	3	-

16. ЗАХИРАҲОИ СУҒУРТАВӢ

Ба ҳолати 31 декабри соли 2023 ва 2022 захираҳои сүғуртавии Ташкилот ба таври зерин оварда шудааст:

	2023	2022
Захира оид ба мукофотҳои аз худ карданашуда дар аввали сол	24	32
Тағиирот дар захира оид ба мукофотҳои аз худ карданашуда	494	(8)
Захираҳои сүғуртавӣ барои рӯйпушӣ зарар дар аввали давра	4	3
Тағиирот дар давоми сол оид ба захираҳои рӯйпушӣ зарар	44	1
Захираҳои чорабиниҳои огоҳкунанда дар аввали сол	0,1	0,4
Тағиирот дар давоми сол оид ба захираҳои чорабиниҳои огоҳкунанда	37	(0,3)
Дар охири сол	603	28

ЧДММ ТС «СИПАХР»

**ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонй)**

17. ДИГАР ҮХДАДОРИХОИ ЧОРЙ

	2023	2022
Андозҳо барои пардоҳт	-	1
Аъзоҳақии иттифоқи касаба барои пардоҳт	2	2
Захираҳо барои руҳсатии меҳнатӣ	26	-
Харочоти аудит барои пардоҳт	26	-
Подоштпӯлии суғуртавӣ ба агентон	-	2
Қарздориҳои кредиторӣ аз рӯи амалиётҳои азнавсуғуртакунӣ	-	7
Дигар үҳдадориҳои чорӣ	-	16
Ҳамагӣ	55	28

18. САРМОЯ

	2023	2022
Сармояи оинномавӣ	2 000	2 000
Фоидаи тақсимнашудаи соли чорӣ	(1 100)	(1 084)
Захираҳои дигар	1 036	1 036
Ҳамагӣ	1 936	1 952

Ба 31 декабря 2023 сармояи оинномавии бақайдгирифташуда ва пурра пардоҳташудаи Ташкилот 2 000 ҳазор сомониро (2022 сол: 2 000 ҳазор сомонӣ) ташкил медиҳад. Саҳм дар сармояи оинномавӣ аз ҷониби муассисон бо сомонӣ гузошта шудааст ва муассисони Ташкилот хукуқ доранд суди саҳмия пардоҳт намоянӣ ва тақсимоти сармояро низ бо сомонӣ амали намоянӣ.

Соли ҳисоботиро Ташкилот, 1 ҳазор сомонӣ (2022: 416 ҳазор сомонӣ) бо фоида ҷамъбаст намудааст. Ба санаи 31 декабря соли 2023 зарар ба маблағи 1 100 ҳазор сомониро ташкил дод.

19. МУКОФОТИ СУҒУРТАВӢ

Ба ҳолати 31 декабря соли 2023 ва 2022 мукофоти суғуртавии Ташкилот ба таври зерин оварда шудааст:

	2023	2022
Суғуртаи ихтиёрии ҳолатҳои нохуш ва беморӣ	37	14
Суғуртаи ихтиёрии ҷовобгарии гражданию ҳукуқӣ	2	2
Суғуртаи ихтиёрии воситаҳои нақлиёти автомобилий	333	27
Суғуртаи ихтиёрии молу мулк	844	14
Суғуртаи ихтиёрии молу мулки ба ғарар гузошташуда	-	17
Суғуртаи ихтиёрии тибии сайёҳон	-	-
Ҳамагӣ	1 216	74

20. РАВОНКУНИИ МУКОФОТҲОИ СУҒУРТАВӢ БА АЗНАВСУҒУРТАКУНДАГОН

	2023	2022
Суғуртаи молу мулк	(439)	(2)
Суғуртаи ихтиёрии молу мулки ба ғарар гузошташуда	-	(7)
Ҳамагӣ	(439)	(9)

ЧДММ ТС «СИПАХР»
**ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023**
(бо ҳазор сомонӣ)

21. ТАГИЙРОТ ДАР ЗАХИРАҲОИ СУҒУРТАВӢ

Ба ҳолати 31 декабри соли 2023 ва 2022 тагироти захираҳои суғуртавии Ташкилот ба таври зерин оварда шудааст:

	2023	2022
Тагироти захираи мукофоти азхуднагардида	(494)	8
Тагироти ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираи мукофоти азхуднагардида	191	1
Ҳамагӣ	(303)	9
Зарарҳои суғуртавии танзимшуда	(11)	(9)
Тагироти захираҳои зарар	(44)	(1)
Тагироти ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар захираҳои зарар	21	(0,4)
Ҳамагӣ	(34)	(10)
Тагирот дар захираҳои чорабиниҳои огоҳкунанда	(37)	(0,3)
Ҳамагӣ	(37)	(0,3)

22. ХАРОЧОТҲОИ АМАЛИЁТӢ

	2023	2022
Подоштулии суғуртавӣ ба агентон	(225)	(17)
Ҳамагӣ	(225)	(17)

23. ДАРОМАДҲОИ ҒАЙРИ-АМАЛИЁТӢ

	2023	2022
Фоизҳои қабулшуда аз амонатҳои гузошташуда	311	287
Дигар даромадҳои ғайри-амалиётӣ	-	115
Ҳамагӣ	311	402

24. ХАРОЧОТҲОИ ҒАЙРИ-АМАЛИЁТӢ

	2023	2022
Харочотҳои фоизӣ	-	(3)
Харочотҳо аз хориҷшавии дороиҳо	-	(18)
Ҳамагӣ	-	(21)

25.ХАРОЧОТИ МАҶМУӢ

Харочоти умумӣ ва маҷмуурии Ташкилот барои соле, ки 31 декабри соли 2023 ба анҷом мерасад ба таври зерин оварда шудааст.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

**ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)**

	2023	2022
Харочоти музди меҳнат	(283)	(240)
Харочоти ҳақгузорӣ ба фонди ҳифзи иҷтимоӣ	(60)	(50)
Харочоти иҷора	(71)	(68)
Харочоти хизматрасониҳои касбӣ	(27)	(69)
Харочот оид ба пардохти хизматрасониҳои бонкӣ	(7)	(2)
Андоҳзо ва пардохтҳо	(26)	(40)
Харочоти лавозимотҳои оғисӣ	(4)	(3)
Харочоти алоқа, интерет	(6)	(4)
Харочоти истеҳлекии воситаҳои асосӣ	(1)	(2)
Харочоти сафари хизматӣ	(1)	(5)
Харочоти коммуналӣ	-	(1)
Харочоти намояндагӣ	(1)	(1)
Харочот барои баланд бардоштани ихтисоси кормандон	(1)	(1)
Харочотҳо бо мақсади хайрия	-	(2)
Дигар харочотҳо	(1)	(3)
Ҳамагӣ	(488)	(490)

26. ХАРОЧОТИ АНДОЗ АЗ ФОИДА

	2023	2022
Харочоти андоз аз даромад (18%)	(0,2)	-
Ҳамагӣ	(0,2)	-

27. ИДОРАКУНИИ ХАВФҲО

Идоракунии хавфҳои молиявӣ – ҷузъи чудонашавандай фаъолияти Ташкилот мебошад. Хавфҳои асосии молиявие, ки ба Ташкилот алоқаманд аст, ин хавфи суғуртавӣ, хавфи қарзӣ, хавфи пардохтпазири, ки ба тағйирёбандагии меъёрҳои фоизии бозорӣ, инчунин хавфи асъорӣ вобаста аст, мебошад.

Ҳадамоти аудити дохилӣ мунтаззам санчишҳои аудиториро барои назорати воситаҳои амалкунанда ва расмиёти мавҷуда, ҷиҳати ба таври зарурӣ коркард ва татбиқ шудан, мегузаронад.

- Шартҳои пешбурди фаъолият (муҳити иқтисодӣ)

Дар фарқият аз бозорҳои мутараққӣ, бозорҳои кишварҳои рӯ ба тараққӣ, ба мисли Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳти хатарҳои гуногун, аз ҷумла, хатарҳои иқтисодӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ, ҳуқуқӣ ва қонунгузорӣ қарор доранд. Таҷрибаи гузашта нишон медиҳад, ки ҳам мушкилоти эҳтимолӣ ва ҳам воқеии молиявӣ, дар баробари афзоиши сатҳи хатарҳои эҳтимолии сармоягузорӣ ба кишварҳои рӯ ба тараққӣ, метавонад дар маҷмӯъ ҳам ба иқтисодиёти кишвар ва ҳам қисман ба фазои сармоягузории он таъсири манфӣ расонад.

Танзимоти меъёрӣ-ҳуқуқи фаъолияти корӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мисли пештара тағйиротро талаб менамояд. Тағсирҳои гуногуни қонунҳои андоз, молиявӣ ва гумruk, инчунин дигар маҳдудиятҳои ҳуқуқӣ ва фискалӣ, ки Ташкилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад, мавҷуд аст. Самти ояндаи рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон бештар аз интиҳоби тадбирҳои сиёсати иқтисодӣ, андоз ва пулию қарзӣ, инчунин тағйирот дар заминаи меъёрию ҳуқуқӣ ва вазъи сиёсии кишварҳо муйян карда мешавад.

Ҳисоботи молиявии мазкур ягон ислоҳотеро дар бар намегирад, ки дар натиҷаи ҳалли ин номуайянӣ дар оянда зарур бошанд. Ислоҳотҳои имконпазир ба ҳисоботи молиявӣ дар даврае ворид кардан мумкин аст, ки зарурати инъикоси онҳо аён мегардад ва баҳодиҳии арзишҳои аддии онҳо имконпазир мебошад.

• **Ҳавфи сугуртавӣ**

Ташкилот ба ҳавфи сугуртавие, ки маблағи ниҳоии пардохтҳо аз рӯи шартномаи сугуртавӣ, ё ин ки даъвоҳое, ки муҳлати ҳисоббаробаркунӣ доранд аз баҳогузориҳои пешакии гузаронидаи Ташкилот ба таври назаррас фарқ кунад, дучор мешавад. Мақсади асосии Ташкилот таъмини ҳачми мувофиқи заҳираи сугуртавӣ дар ҳачми кифоя барои иҷро намудани уҳдадориҳои шартномаҳои сугуртавӣ мебошад.

Ташкилот назорати ҳавфи сугуртавиро бо роҳи диверсификатсияи байни навъҳои гуногуни сугурта ва сегментҳои географӣ, татбиқи расмиёти андеррайтингӣ аз рӯи намуди фаъолият барои назорати зарари сандуқи сугуртавӣ, инчунин истифодаи азnavсуғуртакунӣ барои кам кардани ҳавфи зарари зиёда аз ҳачми мукарраршудаи ҳавфи нигаҳдории худӣ, амалӣ менамояд.

Ташкилот маҳсулоти худро мувофиқи ҳачми ҳавфи сугуртавии ба зимма гирифтааш нархгузорӣ мекунад, инчунин тарифҳоро вобаста ба имкониятҳои гуногуни объекти сугурташаванда ҳисоб мекунад, то ин ки ин имкониятҳоро дар арзиши тарифии сугурта ба таври беҳтар ба назар гирад.

• **Ҳавфи қарзӣ**

Ташкилот вобаста ба ҳавфи қарзие, ки қарзгирандаи Ташкилот наметавонад уҳдадории худро дар назди Ташкилот пурра ва саривақт пардохт намояд, дучор мешавад. Маблағе, ки ба таври максималӣ ва ҳиссаи азnavсуғуртакунандагон дар заҳираи зарар, ки дар тавозуни Ташкилот эътироф шудааст, мебошад.

Қарзҳои дебиторӣ вобаста ба амалиётҳои сугуртавӣ

Ҳавфи қарзӣ вобаста ба қарзҳои дебиторӣ аз рӯи шартномаҳои сугурта вобаста ба напардохтани мукофотҳо ё саҳмҳо дар давоми давраи пардохти қисмҳои дар шартномаи сугурта муайяншуда боқӣ мемонад.

Пас аз ба анҷом расидани ин муҳлат, Ташкилот баҳо медиҳад, ки ё пардохт тибқи шартҳои шартнома анҷом дода шудааст, ё шартнома бекор карда шудааст ё барои бекурбашавии қарзҳои дебитории вобаста ба амалиётҳои сугуртавӣ заҳира таъсис дода шудааст. Ташкилот ин ҳавфро тавассути назорати даққи пардохти саривақтии қарзҳои дебиторӣ тибқи шартҳои шартномаи сугурта ба ҳадди ақал мерасонад.

Дороиҳои вобаста ба шартномаҳои азnavsuғurtakunӣ

Ташкилот ба ҳавфи қарзӣ мутобики шартномаҳо бо азnavsuғurtakunандагони алоҳида дучор мешавад, ки ин ба ҳусусияти бозори азnavsuғurtakunӣ, инчунин шумораи маҳдуди азnavsuғurtakunандагони дорони рейтинги кредитии қобили қабул мебошад. Ташкилот сиёсати идоракуни ҳавфҳои марбут ба контрагентҳо - аznavsuғurtakunандагонро дорад ва мунтазам таъсиси аз ҷониби аznavsuғurtakunандагон иҷро накардани уҳдадориҳои онҳоро арзёбӣ менамояд.

Дороиҳои молиявӣ

Ҳавфҳои қарзие, ки бо дороиҳои молиявии Ташкилот, аз ҷумла воситаҳои пулӣ ва ҳамарзишҳои онҳо, амонатҳо дар бонкҳо, дороиҳои молиявии бо арзиши одилона тавассути фоида ё зарар ва дороиҳои молиявии барои фурӯш мавҷудбуда дар натиҷаи иҷро накардани уҳдадориҳои тарафҳои контрагент ба вучуд меоянд, азnavбаҳоғузорӣ карда мешаванд, дар ҳоле ба вучуд меоянд, ки маблағи ҳадди ҳавф ба арзиши тавозуни ин дороиҳо баробар аст.

Ташкилот ҳавфи эҳтимолии қарзиро тавассути муқаррар кардани маҳдудиятҳо ба бонкҳои ширкатҳо (эмитентҳо) ё гуруҳи бонкҳои алоҳидаро (эмитентҳоро) маҳдуд мекунад. Ташкилот инчунин сиёсати сармояғузорӣ дорад, ки намудҳо ва асъорҳои асосии воситаҳои молиявӣ, ки ба онҳо Ташкилот сармояғузорӣ карда метавонад, рейтинги ширкатҳо - эмитентҳои воситаҳои молиявие, ки метавонанд

дар тавозуни Ташкилот бошанд ва инчунин ҳадди ниҳоии саҳмияҳои ҳар як намуди воситаҳои молиявиро дар сандуқи сармоягузориҳои молиявии Ташкилот, амал мекунанд.

Дигар қарзҳои дебиторӣ

Хавфи қарзӣ, ки бо дигар қарзҳои дебиторӣ алоқаманд аст, дар натиҷаи пардоҳт накардани контрагент, ки ҳадди максималий хавф баробар аст ба арзиши тавозунии ин дороиҳо, ба вучӯд меоянд. Ташкилот баҳо медиҳад, ки ё пардоҳт тибқи шартҳои шартнома анҷом дода шудааст, ё шартнома бекор карда шудааст ё барои бекурбашавии дигар қарздориҳои дебиторӣ захира таъсис дода шудааст. Ташкилот ин хавфро тавассути назорати дақиқи пардоҳти саривақтии қарзҳои дебиторӣ тибқи шартҳои шартномаи суғурта ба ҳадди ақал мерасонад.

Сифати кредитии дороиҳои молиявӣ ва азnavсуғуртакунӣ, ки бекурб нашудаанд, метавонад бо истифода аз рейтинги (агар мавҷуд бошад) аз ҷониби агентии рейтингие, ки тарафи дигар маҳсуб меёбад, муайян карда шавад. Барои арзёбии сифати дороиҳои молиявӣ ва азnavсуғуртакунӣ рейтингҳои агентиҳои рейтингии ҷаҳонӣ истифода бурда шуданд: Fitch, Standard & Poor's, Moody's, A.M. Best. Дар сурати мавҷуд набудани маълумот аз агентиҳои ҷаҳонӣ, рейтингҳои русии агентии рейтингии Expert RA истифода шуданд.

Ташкилот барои арзёбии иттилооти ояндадор аз ақидаҳои коршинос истифода мебарад. Ин таҳмин низ ба маълумоти аз манбаъҳои берунӣ гирифташуда асос ёфтааст. Маълумоти беруна метавонад маълумоти иқтисодӣ ва пешӯҳои аз мақомотҳои давлатӣ ва мақомотҳои молиявӣ қарзӣ кишвар, ки дар он Ташкилот фаъолият мекунанд, ба монанди Бонки миллии Тоҷикистон, инчунин манбаъҳои интихобшуудаи берун аз кишвар, аз қабили Хазинаи Байналмилалии Асъор ва Комиссияи иқтисодии Авруосиё, инчунин пешӯҳои инфиродӣ ва илмӣ бошанд.

Дороиҳои молиявии суғуртакунанда асосан бо ҳамон асъоре, ки уҳдадориҳои шартномаи суғуртавӣ доранд, ифода карда мешаванд. Бинобар ин, таъсири хавфи асъорӣ ноҷиз арзёбӣ мешавад. Суғуртакунанда воситаҳои молиявии ҳосилшуда ва шартномаҳои асъории форвардиро истифода намебарад.

a. Хавфи пардоҳтпазирӣ

Хавфи пардоҳтпазирӣ ҳамчун хавфе муайян карда мешавад, ки бо номутобиқатӣ байни муҳлатҳои пардоҳти дороиҳо ва уҳдадориҳо ва эҳтимолияти ба он алоқаманд бо норасони маблағҳои Ташкилот барои пардоҳти уҳдадориҳои алоқаманд, муайян карда мешавад.

Хавфи асосии пардоҳтпазирӣ, ки Ташкилот ба он дучор мешавад ин истифодаи ҳамарӯзai манбаъҳои маблағҳои озоди вобаста ба зарапҳо, ки аз шартномаҳои суғуртавӣ ва қарордодҳои сармоягузорӣ, инчунин вобаста ба муҳлатҳои қофазҳои қиматноки қарзӣ бармеояд, мебошанд.

Идоракуни пардоҳтпазирӣ аз ҷониби Ташкилот дар доираи сиёсати хавфи пардоҳтпазирӣ амалий карда мешавад, ки он муайян мекунад, ки чӣ гуна хавфи пардоҳтпазирӣ барои Ташкилот мавҷуд аст; ҳаҷми минималии маблағҳоро барои қонеъ гардондани эҳтиёҷот ба онҳо дар ҳолатҳои фавқулодда муқаррар менамояд; нақшҳои маблағузориро дар ҳолатҳои фавқулодда муқаррар мекунад; манбаъҳои маблагузорӣ ва ҷорабиниҳоеро, ки боиси иҷрои ҳамин накш мегарданд, муайян мекунад; тартиби ба мақомоти назоратӣ пешниҳод намудани хавфи пардоҳтпазирӣ ва вайронқуниро муайян менамояд; тартиби мониторинги риояи сиёсати хавфи пардоҳтпазирӣ ва аз нав дида баромадани он барои мутобиқат ба шароити тағиyréбанди бозор.

Бо мақсади идоракуни хавфи пардоҳтпазирӣ, Ташкилот ҳар рӯза баррасии даромадҳои дарназарбудаи ояндаро аз муомилот бо муштариён ва амалиёти бонӣ, ки ҷузъи раванди идоракуни дороиҳо ва уҳдадориҳо мебошад, анҷом медиҳад.

Тибқи муқаррарот, Ташкилот меъёрҳои пардоҳтпазиро дар сатҳи зарурӣ нигоҳ медорад, ба монанди меъёрҳои пардоҳтпазирӣ ҷорӣ ва қӯтоҳмуддат ва лимити пардоҳтпазирӣ асъор, ки танзимкунанда муқаррар кардааст. Роҳбарият боварӣ дорад, ки риояи ин қоидаҳо зарур аст ва ин тадбир нигоҳ доштани сатҳи мувоғики пардоҳтпазиро таъмин мекунад.

ЧДММ ТС «СИПАХР»

ШАРХИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВЙ
БА 31 ДЕКАБРИ СОЛИ 2023
(бо ҳазор сомонӣ)

• Идоракунни Сармоя

Бо мақсади идораи сармоя худӣ, сармояи оиномавӣ, сармояи иловагӣ ва ҳамаи захираҳои вобаста ба суғуртакунӣ. Мақсади асосии Ташкилот дар муносабат ба идораи сармоя ин дар ба ҳадди ниҳоӣ (максимум) зиёд кардани арзиши сармоя мебошад.

Ташкилот соҳтори сармояро дар мутобиқат ба тағйирёбии шароитҳои иқтисодӣ ва талаботҳои шартҳои шартномаи идора ва тағйирот ворид менамояд. Бо мақсади нигоҳдорӣ ва ё тағйирот дар соҳтори сармоя Ташкилот метавонад суди саҳмияҳоро пардоҳт намояд, сармояро ба саҳоммон баргардонад ё сармояро аз ҳисоби саҳҳомон пурра намояд. Ташкилот назорат аз болои сармояро ба воситаи коэфисенти фишангҳои молиявӣ, ки он таносуби қарзи софро нисбат ба сармоя ва қарзи соф ҳисоб менамояд, амалий менамояд.

28. РҮЙДОДҲОИ ПАС АЗ ДАВРАИ ҲИСОБОТИ

То санаи интишори ҳисботи молиявии мазкур, ҳеч гуна рӯйдод ё амалиёти муҳиме нест, ки тибқи СБМ 10 «Рӯйдодҳои пас аз давраи ҳисботӣ» ба вуқӯъ наомадаанд.